

STAN SANITARNY POWIATU BRZozOWSKIEGO za 2023 r.

Brzozów, marzec 2024

Stan sanitarny powiatu brzozowskiego za 2023 r.

SPIS TREŚCI

WSTĘP	5
1. SEKCJA EPIDEMIOLOGII	6
1.1. Nadzór bieżący Sekcji	6
1.2. Nadzór nad podmiotami wykonującymi działalność leczniczą	6
1.2.1. Kontrole podmiotów wykonujących działalność leczniczą	7
1.3. Ogniska epidemiczne w powiecie	7
1.4. Zwalczanie chorób zakaźnych – nadzór epidemiologiczny indywidualny i zbiorczy	7
1.4.1. Zakażenia jelitowe i zatrucia pokarmowe	8
1.4.2. Ogniska chorób przenoszonych drogą pokarmową	10
1.4.3. Zachorowania na wirusowe zapalenia wątroby	10
1.4.4. Choroby przenoszone przez kleszcze	10
1.4.5. Odra	10
1.4.6. Gruźlica	10
1.4.7. Grypa	10
1.4.8. Inne choroby zakaźne	11
1.4.9. COVID-19	11
1.4.10. Styczność i podejrzenie narażenia na wścieklicznę	11
1.5. Szczepienia ochronne i dystrybucja preparatów szczepionkowych	12
1.5.1. Dystrybucja szczepionek	12
1.5.2. Podmioty lecznicze przeprowadzające obowiązkowe szczepienia	12
1.5.3. Niepożądane odczyny poszczepienne	13
1.5.4. Analiza stanu uodpornienia dzieci i młodzieży	13
1.5.5. Szczepienia przeciw covid-19	15
1.5.6. Szczepienia przeciw HPV	15
2. SEKCJA HIGIENY KOMUNALNEJ	15
2.1. Ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi	15
2.2. Ocena jakości ciepłej wody użytkowej	19
2.3. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej	20
2.4. Pływalnie	20
2.5. Ustęp publiczny	21
2.6. Domy Pomocy Społecznej	21
2.7. Inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej	21
2.8. Placówki zapewniające całodobową opiekę	22
2.9. Hotele	22

2.10. Inne obiekty, w których są świadczone usługi hotelarskie	22
2.11. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu i odnowy biologicznej	22
2.12. Tereny rekreacyjne i inne obiekty	24
3. SEKCJA HIGIENY ŻYWNOSCI I ŻYWIENIA	25
3.1. Nadzór bieżący	25
3.2. Ocena stanu sanitarno-technicznego w poszczególnych kategoriach zakładów	27
3.2.1. Zakłady produkcji żywności	27
3.2.2 Zakłady obrotu żywnością - 305 obiektów	29
3.2.3. Zakłady żywienia zbiorowego (zamkniętego i otwartego) - 128 obiektów	30
3.3. Ocena jakości zdrowotnej żywności na podstawie wyników badań próbek żywności pobranej w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu.	31
3.4. Działania podejmowane w związku z powiadomieniami otrzymywanymi w ramach funkcjonowania systemu RASFF	32
3.5. Działania podejmowane w ramach nadzoru nad suplementami diety.	34
3.6. Działania dodatkowe podejmowane w ramach nadzoru nad produkcją i obrotem środków spożywczych.	35
3.7. Działania podejmowane ramach ASF - Afrykańskiego Pomoru Świń	35
3.8 . Nadzór nad obrotem grzybami i przetwórstwem grzybów	35
4. SEKCJA HIGIENY DZIECI I MŁODZIEŻY	36
4.1. Nadzór bieżący	36
4.2. Żłobki	38
4.3. Przedszkola	38
4.4. Szkoły	39
4.5. Wypoczynek letni i zimowy	41
5. SEKCJA HIGIENY PRACY	42
5.1. ŚRODOWISKO PRACY I CHOROBY ZAWODOWE	42
5.1.1. Czynniki rakotwórcze i mutagenne w środowisku pracy	44
5.1.1.1 Azbest	45
5.1.1.2 Radon	46
5.1.2. Szkodliwe czynniki biologiczne w miejscu pracy	47
5.1.3. Choroby zawodowe	48
5.2. NADZÓR NAD BEZPIECZEŃSTWEM STOSOWANIA I WPROWADZANIA DO OBROTU SUBSTANCJI I MIESZANIN NIEBEZPIECZNYCH	49
5.2.1. Produkty biobójcze	50
5.2.2. Kosmetyki	50
5.2.3. Prekursory narkotyków kategorii 2 i 3	51

5.2.4. Środki zastępcze	51
6. OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA.....	52
7. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny.	60
8. ODDZIAŁ LABORATORYJNY	61
9. KADRY I FINANSE.....	64
9.1. Struktura zatrudnienia w PSSE w Brzozowie w 2023 r.....	64
9.2. Budżet	65

WSTĘP

Niniejszy dokument przedstawia wyniki działań Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Brzozowie w 2023 roku, które miały bezpośrednie przełożenie na bezpieczeństwo zdrowotne mieszkańców powiatu brzozowskiego.

Jako wyspecjalizowana instytucja wykonująca zadania z zakresu zdrowia publicznego nadzorujemy i kreujemy działania mające na celu dobro i zdrowie naszych obywateli. Naszym zadaniem jest minimalizowanie skutków zdarzeń niekorzystnie wpływających na życie Polaków – informujemy, aktywizujemy i edukujemy. Nasi pracownicy mając świadomość odpowiedzialności spoczywającej na ich barkach, by nadażyć za ciągle wzrastającymi wymaganiami i zmieniającym się światem podnoszą swoje kwalifikacje zawodowe poprzez udział w studiach podyplomowych oraz licznych szkoleniach.

Rodzaj oraz skala realnych i potencjalnych zagrożeń ma wpływ na to, jakie czynniki środowiskowe staną się przedmiotem systematycznego nadzoru i wynikających z nich działań bieżących.

Tabela nr 1. Naszą pracę w liczbach przedstawia poniższa tabela:

SEKCJA	Liczba obiektów	Liczba kontroli	Ilość wydanych decyzji merytorycznych	Ilość wydanych decyzji płatniczych	Liczba mandatów	Ilość interwencji	Ilość pobranych prób	Ilość działań oświatowych
Epidemiologia	151	1466	12	9	-	-	155	33
Higiena Żywności i Żywienia	513	463	83	50	7	-	245	16
Higiena Komunalna	230	224	112	27	1	-	358	68
Higiena Pracy	239	144	24	24	1	-	-	11
Oświata Zdrowotna	-	85	-	-	-	-	-	1727
Higiena Dzieci i Młodzieży	68	130	5	4	-	-	-	352
Zapobiegawczy Nadzór	-	41	-	32	-	-	-	-
RAZEM	1201	2553	236	150	9	-	758	Ok. 2000 (poszczególne sekcje łączą się)

Pracę Oddziału Laboratoryjnego przedstawiono w raporcie poniżej. Zapraszamy na naszą stronę internetową, gdzie znajdziecie Państwo dużo więcej materiałów na temat naszej pracy.

Raport niniejszy pozwala określić, że stan sanitarny powiatu brzozowskiego pozostaje na stabilnym, bezpiecznym poziomie.

1. SEKCJA EPIDEMIOLOGII

1.1. Nadzór bieżący Sekcji

Sekcja Epidemiologii realizuje zadania polegające na sprawowaniu zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz prowadzeniu działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych, na podstawie przepisów ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi oraz ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej.

W działalności Sekcji Epidemiologii należy wyróżnić obszary:

1. Nadzór nad podmiotami leczniczymi udzielającymi stacjonarnych i ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych oraz praktykami zawodowymi lekarzy, stomatologów, pielęgniarek, położnych i fizjoterapeutów, obejmujący:

- zapobiegawczy nadzór sanitarny polegający na udzielaniu porad i konsultacji w zakresie przydatności pomieszczeń do prowadzenia w nich działalności leczniczej oraz współuczestniczenia w uzgadnianiu dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych,

- bieżący nadzór sanitarny obejmujący kontrole podmiotów wykonujących działalność leczniczą w zakresie spełniania warunków, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia takiego podmiotu oraz w zakresie przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne.

2. Nadzór nad stanem uodpornienia populacji dzieci i młodzieży do 19 roku życia oraz wykonawstwem obowiązkowych szczepień ochronnych w podmiotach leczniczych oraz dystrybucja preparatów szczepionkowych zakupionych przez Ministra Zdrowia do tych podmiotów.

3. Nadzór nad chorobami zakaźnymi i zakażeniami obejmujący szerokie działania mające na celu zwalczanie chorób zakaźnych, oparte w szczególności na sprawowaniu nadzoru epidemiologicznego polegającego na stałym, systematycznym gromadzeniu i analizowaniu informacji o zachorowaniach, jak również na sprawowaniu nadzoru indywidualnego, polegającego na analizie i interpretacji informacji o okolicznościach i skutkach zakażenia oraz podejmowaniu działań mających na celu przerwanie dróg szerzenia się choroby zakaźnej.

1.2. Nadzór nad podmiotami wykonującymi działalność leczniczą.

W ewidencji Sekcji Epidemiologii znajdują się podmioty wykonujące działalność leczniczą udzielające stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych (szpital i inne niż szpitale jak dps-y), ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych (przychodnie, poradnie, ośrodki zdrowia, zakłady badań diagnostycznych, medyczne laboratoria diagnostyczne, zakłady rehabilitacji leczniczej i inne). Natomiast w ramach działalności leczniczej wykonywanej przez praktykę zawodową należą

indywidualne i specjalistyczne praktyki lekarskie, w tym indywidualne i specjalistyczne praktyki lekarzy dentyistów, indywidualne i specjalistyczne praktyki pielęgniarek.

1.2.1. Kontrole podmiotów wykonujących działalność leczniczą.

Podczas kontroli prowadzonych w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego, w oparciu o przepisy ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi oraz akty wykonawcze do tej ustawy, sprawdzano spełnianie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą odpowiednio do zakresu świadczonych usług zdrowotnych oraz podejmowanie przez kierowników tych podmiotów działań zmierzających do zapobiegania szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych.

Postępowanie administracyjne dotyczące zaniżonego stanu sanitarno-technicznego prowadzono w 9 podmiotach wykonujących działalność leczniczą. W dwóch podmiotach leczniczych postępowanie administracyjne związane ze stwierdzeniem braku przydatności wody do spożycia, w wyniku którego doprowadzono do poprawy jakości wody. Na koniec roku sprawozdawczego 5 obiektów oceniono jako złe pod względem technicznym (termin wykonania obowiązków nałożonych decyzją upływa w 2024 r.).

1.3. Ogniska epidemiczne w powiecie.

W 2023 roku wystąpiły następujące ogniska zachorowań w Szpitalu Specjalistycznym: 3 z powodu zachorowań na grypę, 3 na *Clostridium difficile*, 8 na Covid-19. Natomiast w obiektach użyteczności publicznej wystąpiło 1 ognisko zachorowań na Covid-19. W celu unieszkodliwienia źródła zakażenia i przecięcia dróg szerzenia się zakażenia zespół kontroli zakażeń szpitalnych oraz dyrekcja obiektu podejmowały działania zapobiegawcze i przeciwepidemiczne. zarejestrowano również 1 ognisko domowe z udziałem 2 dzieci, które nie były hospitalizowane. W trakcie dochodzenia epidemiologicznego nie ustalono źródła zakażenia. Środowisko chorych objęto nadzorem epidemiologicznym (badanie ozdowieńców, osób z kontaktu).

1.4. Zwalczanie chorób zakaźnych – nadzór epidemiologiczny indywidualny i zbiorczy.

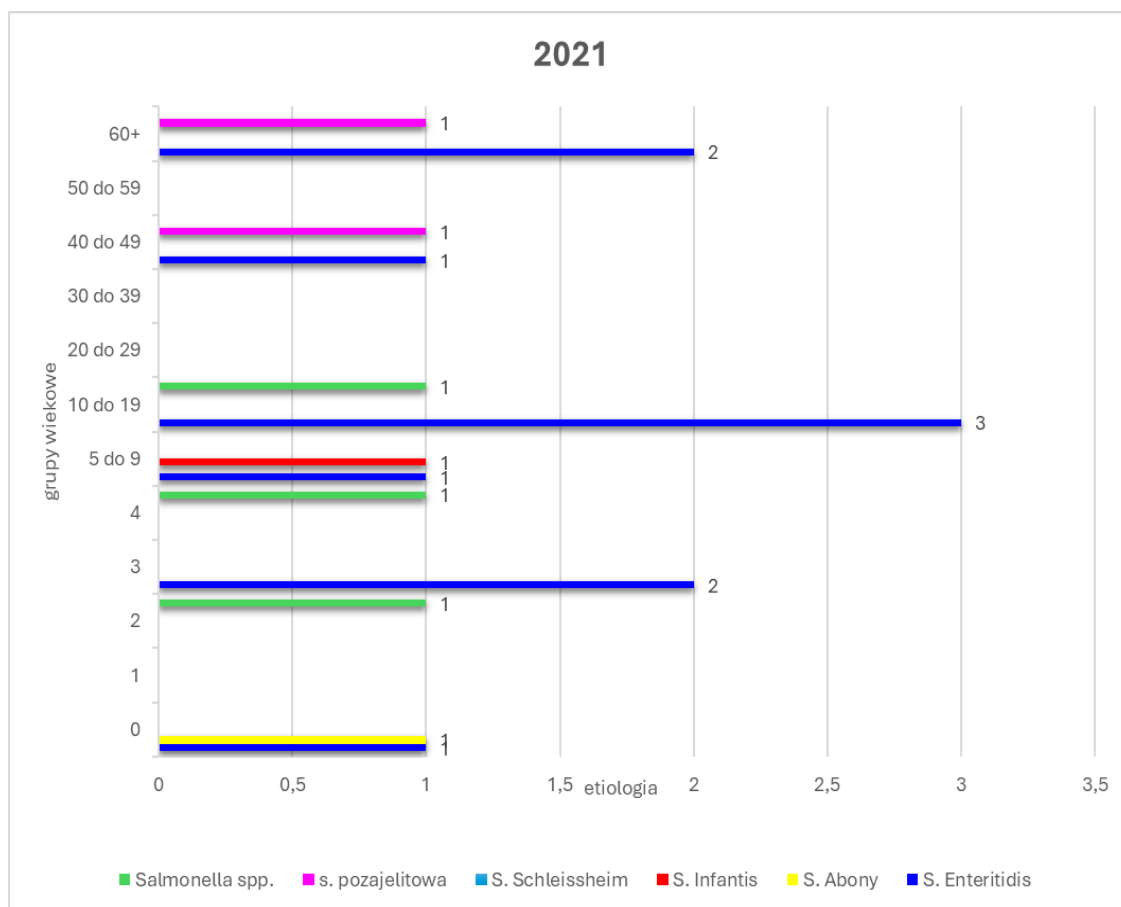
Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi określa wykaz zakażeń i chorób zakaźnych, które podlegają zgłoszeniu do właściwego państwowego powiatowego inspektora sanitarnego w przypadku ich podejrzenia lub rozpoznania przez lekarza, względem miejsca rozpoznania. W 2023 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 25 maja 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie listy czynników alarmowych, rejestrów zakażeń szpitalnych i czynników alarmowych oraz raportów o bieżącej sytuacji epidemiologicznej szpitala (Dz. U. 2023, poz. 1041). Ponadto znowelizowano rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 10 grudnia 2019 r. w sprawie zgłaszania podejrzeń i rozpoznań zakażeń, chorób zakaźnych oraz zgonów z ich powodu (Dz. U. 2023, poz. 1045), które określa: zakażenia i choroby zakaźne, w przypadku których

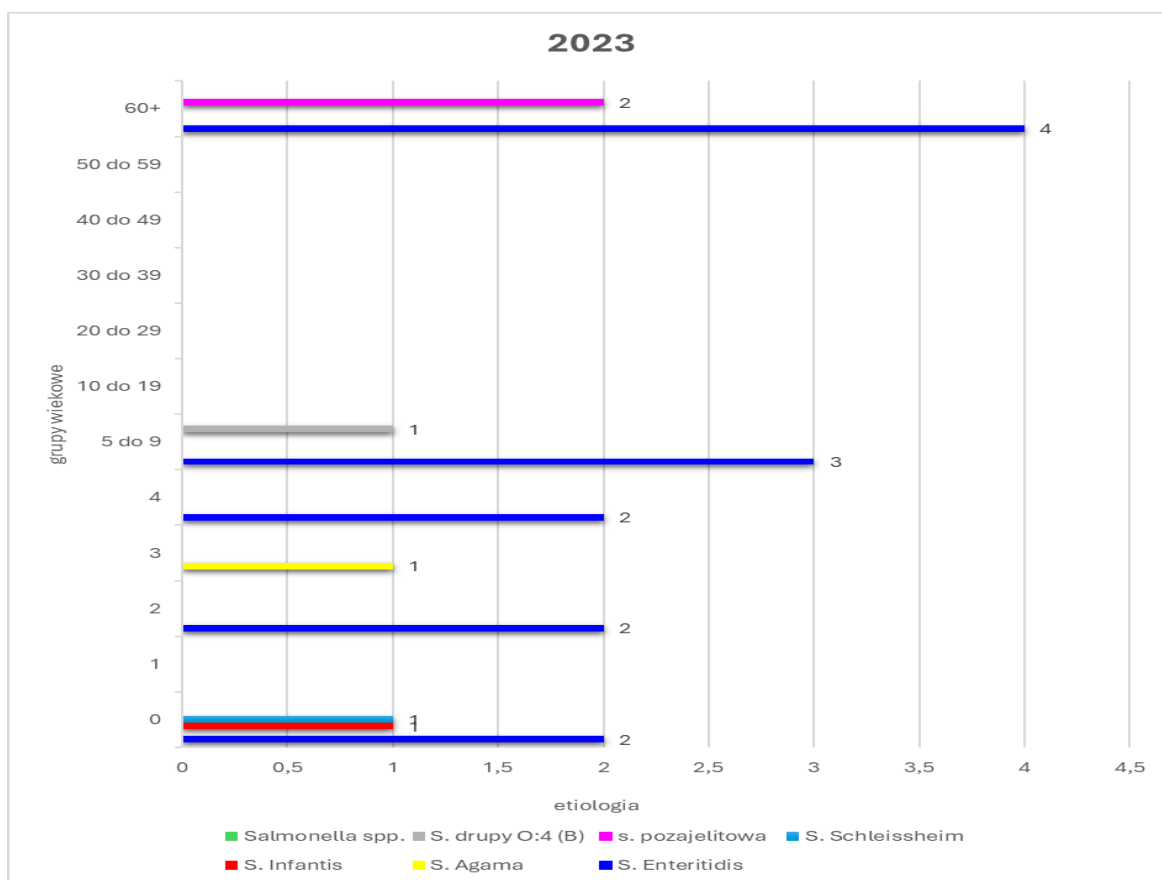
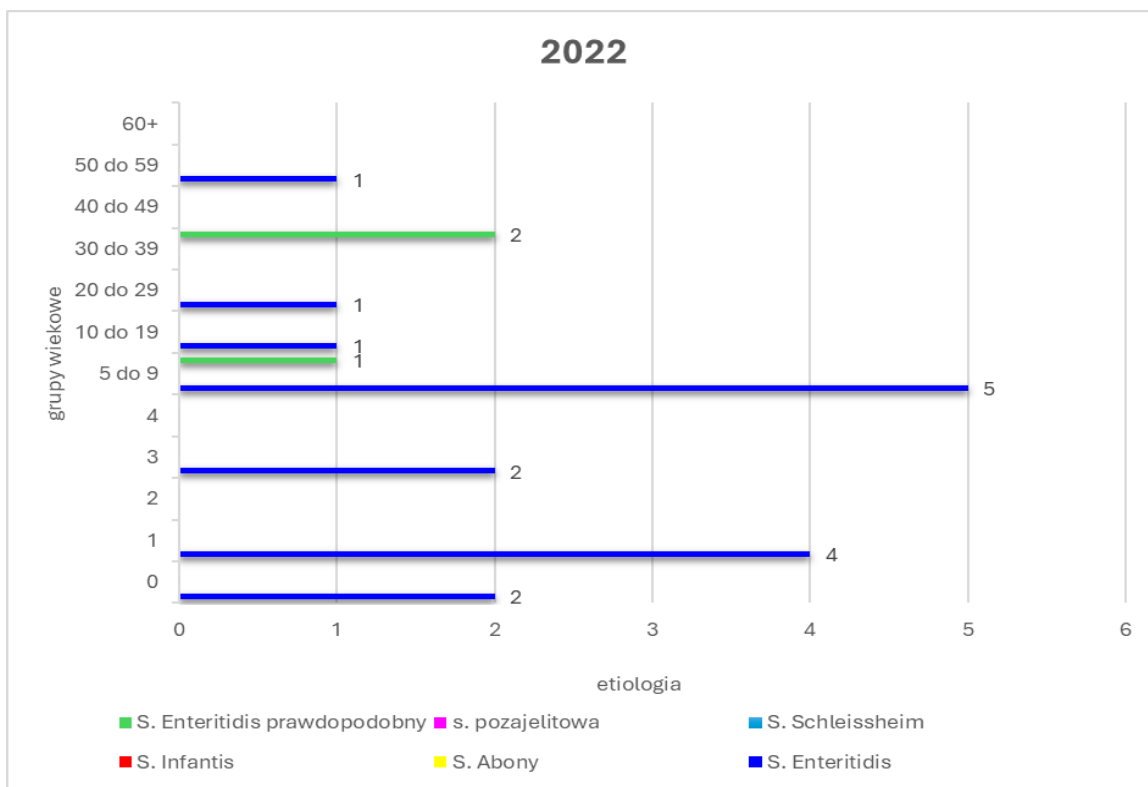
Stan sanitarny powiatu brzozowskiego za 2023 r.

podejrzenia lub rozpoznania zakażenia, choroby zakaźnej lub zgonu z ich powodu dokonuje się zgłoszenia, sposób dokonywania zgłaszania podejrzeń i rozpoznania zakażeń, chorób zakaźnych oraz zgonów z ich powodu, a także wzory formularzy ww. zgłoszeń.

1.4.1. Zakażenia jelitowe i zatrucia pokarmowe

W przypadku zatruc pokarmowych wywołanych przez pałeczki Salmonella w roku 2023 odnotowano 17 zachorowań. Zachorowania występowały w większości w postaci pojedynczych przypadków, ale zarejestrowano również 1 ognisko. W trakcie dochodzeń epidemiologicznych nie ustalono źródła zakażenia. Środowiska chorych zostały objęte nadzorem epidemiologicznym (badanie ozdrowieńców i osób z kontaktu). Pobrane próbki przekazywane są do Działu Laboratoryjnego WSSE w Rzeszowie celem określenia serotypu poniżej przedstawiono liczbę zachorowań na salmonellozy w grupach wiekowych na przestrzeni 2021-2023 z określeniem stereotypu.

Wyk.1. Zachorowania na salmonellozy w grupach wiekowych na przestrzeni 2021-2023

Z zakażeń bakteryjnych zwracają uwagę zachorowania wywołane przez *Clostridium difficile* – 74 przypadków. W większości były to zakażenia szpitalne.

Ponadto wystąpiły inne określone i nieokreślone bakteryjne zakażenia ogółem 28 przypadków, w tym 15 wśród dzieci do lat 2 (*Campylobakter*).

W przypadku wirusowych zakażeń jelitowych znacznie zmalała liczba zachorowań wywołanych rotawirusami z 52 na 6 przypadków, a nieznacznie wzrosła liczba zachorowań na norowirusy z 9 na 13 przypadków. Zarejestrowano ponadto 5 przypadków zachorowania na inne określone wirusowe zakażenia jelitowe. Wzrosła liczba zachorowań na biegunkę i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu z 24 na 39 w tym u dzieci do lat 2 – 8 (było 7) przypadków.

Nie notowano w 2023 roku zachorowań na czerwonkę bakteryjną.

1.4.2. Ogniska chorób przenoszonych drogą pokarmową

W 2023 r. wystąpiło 1 ognisko zachorowań na salmonellę w środowisku domowym wśród 2 dzieci. Osoby chore i ze styczności zostały poddane nadzorowi epidemiologicznemu. Wykonano wymazy z odbytu negujące chorobę.

1.4.3. Zachorowania na wirusowe zapalenia wątroby

W analizowanym okresie wystąpiło zachorowanie na wirusowe zapalenie wątroby typu A.

1.4.4. Choroby przenoszone przez kleszcze

Choroba z Lyme, znana również jako borelioza, jest powodowana przez spiralną bakterię zwaną *Borrelia burgdorferi*. Jest to najczęściej rozpoznawana choroba przenoszona przez kleszcze. W 2023 r. odnotowano 96 zachorowań, w tym 2 przypadki neuroboreliozy. Ponadto zarejestrowano kleszczowe zapalenie mózgu u 2 osób.

1.4.5. Odra

Nie odnotowano przypadków

1.4.6. Gruźlica

W roku sprawozdawczym odnotowano 7 przypadków zachorowań na gruźlicę. Środowiska domowe osób chorych były objęte nadzorem epidemiologicznym. Występujące przypadki chorób zakaźnych rejestrowano jako pojedyncze zachorowania. Zarejestrowano 2 przypadki zgonu z powodu gruźlicy, gdzie w 2022 r. odnotowano 1 zgon.

1.4.7. Grypa

Na przestrzeni analizowanego okresu zachorowania na grypę występowały z różnym nasileniem – ogółem zarejestrowano 136 przypadków potwierdzonych wynikiem szybkiego testu antygenowego. Szczepieniom ochronnym niestety poddaje się znikomy procent ogółu społeczeństwa.

W ramach nadzoru nad grypą SENTINEL lekarze biorący w nim udział przesyłali dane dotyczące zachorowań na grypę i infekcje grypopodobne oraz pobrano 5 próbek wymazów do badań wirusologicznych. W badanych próbkach nie stwierdzono obecności materiału genetycznego wirusa grypa A i wirusa grypy B. W 2 przypadkach wykryto obecność wirusa SARS-CoV-2.

1.4.8. Inne choroby zakaźne

W obrębie chorób przenoszonych drogą płciową zarejestrowano 2 przypadki kiły oraz 1 przypadek wywołany przez chlamydie.

Odnotowano ponadto 4 przypadki Giardiozy (lambliozy), 15 przypadków choroby wywołanej przez streptococcus pyogenes, inwazyjnej (róży), po 1 przypadku Listeriozy, choroby wywołanej przez streptococcus pneumoniae (posocznica), innych zakażeń pozajelitowych oraz świnki. Zarejestrowano także 48 przypadków płonicy, 3 przypadki wzv typu B, 4 przypadki choroby wywołanej przez hantawirusy oraz 4 zakażenia wirusem RSV, w tym 2 przypadki u dzieci do lat 2

W 2023 r. nie odnotowano zachorowań zakażenia HIV, wirusowych i bakteryjnych zapaleń opon mózgowych i/lub mózgu.

1.4.9. COVID-19

Znacząco spadła liczba zachorowań na Covid-19, jednak choroba była dominująca. Zarejestrowano 358 przypadków zachorowań. Odnotowano 2 zgony w przebiegu COVID-19, większość z występowaniem chorób współistniejących.

Sekwencjonowano ogółem 26 próbek. W wyniku badań stwierdzono dominację wariantu Omikron. W 3 przypadkach nie powiodło się badanie.

1.4.10. Styczność i podejrzenie narażenia na wściekliznę

W 2023 r. odnotowano 99 przypadków zgłoszeń przez lekarzy pokąsań lub innych ekspozycji na ślinę zwierząt, jak koty, psy i mysz polną. W celu wykluczenia wścieklizny u zwierzęcia współpracowano z Powiatowym Lekarzem Weterynarii. W związku z ekspozycją na zakażenie, szczepieniami ochronnymi przeciwko wściekliznie objęto 17 osób. Osoby pokąsane kierowane były do kwalifikacji do szczepienia przeciwko wściekliznie. Zaszczepionych zostało 17 osób. Szczepienia prowadzone były w Poradni Chorób Zakaźnych w Sanoku (11), w Krośnie (3) w Łąncucie (2) oraz Szpitalu Zakaźnym w Łodzi (1). Liczba osób szczepionych od dwóch lat jest identyczna.

W dniu 28.09.2023 r. w ramach obchodów Światowego Dnia Walki z Wścieklizną przy budynku Lecznicy Zwierząt w Brzozowie zorganizowano stoisko edukacyjno-informacyjne dla ogółu społeczeństwa połączone z rozdawnictwem materiałów.

1.5. Szczepienia ochronne i dystrybucja preparatów szczepionkowych

Sekcja Epidemiologii sprawuje nadzór nad wykonawstwem szczepień w podmiotach leczniczych, w których przeprowadzane są obowiązkowe szczepienia ochronne, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 18 sierpnia 2011 r. (Dz. U. z 2018 r., poz. 753). Szczepieniami obowiązkowymi objęte są dzieci i młodzież do ukończenia 19 roku życia oraz osoby w sposób szczególny narażone na zakażenie.

Zadania Sekcji Epidemiologii w zakresie szczepień ochronnych opierają się głównie na:

- dystrybucji szczepionek do podmiotów leczniczych;
- kontroli tych podmiotów w zakresie przeprowadzania sesji szczepiennych, prowadzenia właściwej i rzetelnej dokumentacji medycznej oraz przestrzegania wymagań higieniczno-sanitarnych;
- rejestracji i opracowywania niepożądanych odczynów poszczepiennych;
- prowadzenia sprawozdawczości, sporządzania analiz ze stanu uodpornienia i zużycia szczepionek
- prowadzenia sprawozdawczości, sporządzania analiz z ilości kart uodpornienia

1.5.1. Dystrybucja szczepionek

Sekcja Epidemiologii prowadzi magazyn preparatów szczepionkowych zakupionych przez Ministra Zdrowia zgodnie z przepisami o zamówieniach publicznych, przeznaczonych do przeprowadzania obowiązkowych szczepień ochronnych. Szczepionki transportowane są sukcesywnie z Centralnej Bazy Rezerw Sanitarno-Przeciwepidemicznych w Porębach do magazynu wojewódzkiej stacji sanitarno-epidemiologicznej, skąd następnie do stacji powiatowej zgodnie ze złożonym zapotrzebowaniem.

Szczepionki magazynowane są w trzech urządzeniach chłodniczych, wyposażonych w ciągły system monitorowania temperatury. PSSE w Brzozowie posiada awaryjny system zaopatrzenia w energię elektryczną. Podmioty lecznicze po uprzednim złożeniu zapotrzebowania, zgłaszają się do stacji celem otrzymania preparatów szczepionkowych.

1.5.2. Podmioty lecznicze przeprowadzające obowiązkowe szczepienia

Program obowiązkowych szczepień ochronnych realizowało 31 podmiotów leczniczych. Szczepienia przeciwko gruźlicy i wirusowemu zapaleniu wątroby typu B w pierwszych dniach życia dziecka przeprowadzane są na oddziale noworodkowym Szpitala Specjalistycznego w Brzozowie. W toku kontroli podmiotów w zakresie wykonawstwa szczepień ochronnych prowadzona jest szczegółowa analiza dokumentacji dotyczącej szczepień, ocena gospodarki preparatami

szczepionkowymi, znajomość przepisów prawa oraz przestrzeganie wymagań higienicznych i sanitarnych podczas sesji szczepiennych. Placówki posiadają system całodobowego monitorowania temperatury w urządzeniu chłodniczym i prawidłowe procedury na wypadek braku dopływu prądu czy awarii urządzenia.

1.5.3. Niepożądane odczyny poszczepienne

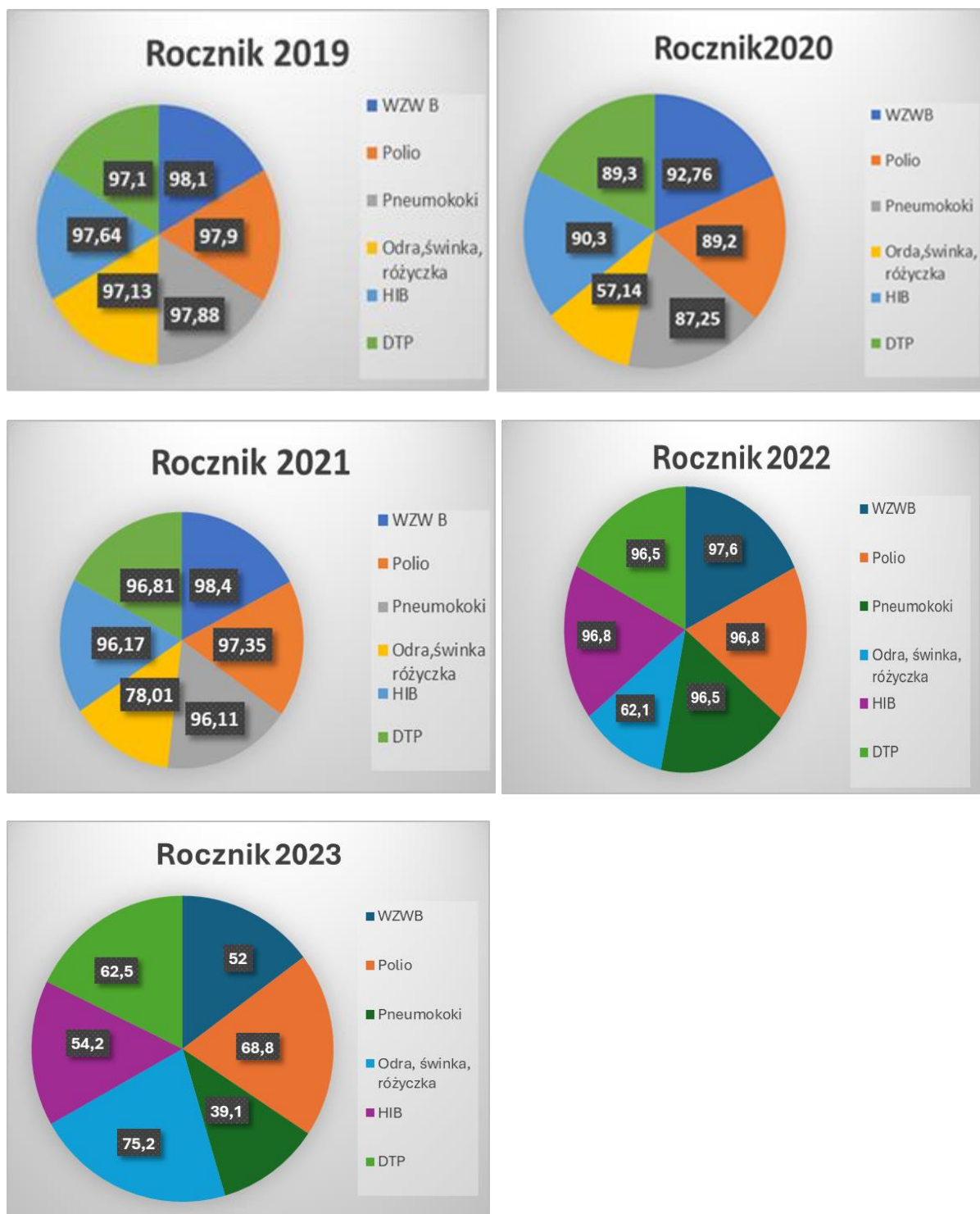
Niepożądany Odczyn Poszczepienny (NOP) to każde zaburzenie stanu zdrowia związane ze szczepieniem, które wystąpiło w okresie 4 tygodni po podaniu szczepionki. Wyjątek stanowią NOP po szczepieniu przeciw gruźlicy, w których kryterium czasowe jest dłuższe. Art. 21 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi nakłada na lekarza, który podejrzewa lub rozpoznaje niepożądany odczyn poszczepienny obowiązek zgłoszenia tego faktu właściwemu państwowemu powiatowemu inspektorowi sanitarnemu. Każde zgłoszenie niepożądanego odczynu poszczepiennego, po dokonanej analizie i opracowaniu jest rejestrowane w systemie SEPIS (System Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej). W 2023 r. zarejestrowano 4 przypadki NOP-ów, wszystkie zakwalifikowane jako łagodne (2 – Błonica, Tężec, Krztusiec, 1- Pneumokoki, 1-WZWB, Błonica, HIB, Tężec, Krztusiec, Pneumokoki).

1.5.4. Analiza stanu uodpornienia dzieci i młodzieży

W 2023 roku obowiązkowym szczepieniom ochronnym podlegało 13131 dzieci i młodzieży do 19 roku życia, których karty uodpornienia znajdowały się w podmiotach leczniczych. Szczepienia ochronne podlegają corocznie szczegółowej analizie i sprawozdawczości w następującym zakresie:

- stanu uodpornienia trzech najmłodszych roczników dzieci podlegających obowiązkowi szczepień;
- stanu uodpornienia dzieci, młodzieży i osób dorosłych;
- liczby kart uodpornienia przechowywanych przez podmioty przeprowadzające obowiązkowe szczepienia ochronne;
- zużycia preparatów szczepionkowych wybieranych z magazynu PSSE w Brzozowie;
- osób uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych;
- prowadzenia rejestru osób szczepionych przeciwko wściekliźnie.

Należy zauważyć, że stan uodpornienia dzieci i młodzieży w 2023 r. nieznacznie się obniżył w porównaniu do roku 2022 r. W poniższych wykresach przedstawiono stan uodpornienia pięciu najmłodszych roczników.

Wyk. 2. Stan uodpornienia dzieci i młodzieży (pięciu najmłodszych roczników) w 2023 r.

Rośnie niechęć rodziców do szczepienia dzieci, którzy nie wyrażają zgody na szczepienie dziecka od pierwszych dni jego życia, już w szpitalu. W 2023 r. lekarze POZ zgłosili 54 dzieci z różnych roczników, które nie zostały zaszczepione. W tym celu skierowano do rodziców 28 wezwań, w wyniku których część dzieci zostało poddanych szczepieniom.

W 2023 r. wraz z Sekcją Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia prowadzono w zakresie chorób zakaźnych liczne działania informacyjno-edukacyjne wśród dzieci i młodzieży oraz rodziców (pogadanki, prezentacje w ramach dni otwartych, czytanie bajki). Informacje umieszczane były w mediach społecznościowych. Umieszczano także artykuły w gazecie lokalnej.

1.5.5. Szczepienia przeciw covid-19

W 2023 r. kilka placówek prowadziło szczepienia ochronne przeciwko tej chorobie zakaźnej, lecz zainteresowanie zdecydowanie spadło.

1.5.6. Szczepienia przeciw HPV

Minister Zdrowia od 1 czerwca 2023 r. rozszerzył bezpłatny Program Szczepień Ochronnych dla dzieci i młodzieży o szczepienie, które chroni przed chorobami wywołanymi przez HPV (np. rak szyjki macicy), zakup szczepionek przeciw HPV realizuje minister zdrowia. Szczepienia są dobrowolne, a decyzja o szczepieniu jest podejmowana indywidualnie po kwalifikacji lekarza. Zalecane są zarówno dziewczętom jak i chłopcom w 12 i 13 roku życia - do ukończenia 14 roku życia, wykonywane w schemacie 2-dawkowym. Zainteresowani w celu zaszczepienia mogą zgłaszać się w całej Polsce jedynie do tych podmiotów, które przystąpiły do szczepienia przeciw HPV. Na naszym terenie do szczepień przeciwko HPV przystąpiło 9 podmiotów leczniczych. Należy zauważyć, że rośnie zainteresowanie tymi szczepieniami.

2. SEKCJA HIGIENY KOMUNALNEJ

Do zadań Sekcji Higieny Komunalnej Państwowej Inspekcji Sanitarnej należy kontrola przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, w szczególności dotyczące utrzymania należytego stanu higieniczno-sanitarnego obiektów użyteczności publicznej. W ramach nadzoru nad wodociągami kontrolowane są urządzenia wodociągowe, pobierane próbki wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz wydawane oceny o jakości wody do spożycia. Ponadto nadzorowane są pływalnie, z których pobierane są próbki wody do badań laboratoryjnych i wydawane oceny o jakości wody.

2.1. Ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Brzozowie znajduje się 7 wodociągów prowadzących zbiorowe zaopatrzenie w wodę przeznaczoną do spożycia. Są to następujące obiekty:

- wodociąg Brzozów Jakła Wielka, którego administratorem jest Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Brzozowie,

- wodociąg Blizne i wodociąg Jasienica Rosielna, podlegające Zakładowi Wodociągów i Kanalizacji Gminy Jasienica Rosielna,

- wodociąg Izdebki i wodociąg Wesoła Ujazdy, zarządzane przez Gminę Nozdrzec,

- wodociąg Golcowa i wodociąg Domaradz-Poreby, których właścicielem jest Gmina Domaradz.

Zlikwidowano wodociąg Osiedla mieszkaniowego Haczów i Wodociąg osiedla mieszkaniowego Trześniów, administrowane przez Zakład d/s Obsługi Gospodarki Wodno- Ściekowej w Haczowie. Mieszkańcy korzystający z tych wodociągów zostali podłączeni do wodociągu krośnieńskiego. Nadzorem objęto część sieci wodociągu krośnieńskiego znajdującą się na terenie powiatu brzozowskiego.

Część gminy Haczów (miejscowości Haczów, Trześniów, Jabłonica Polska, Malinówka, Jasionów, Buków) została zwodociągowana z ujęcia wody znajdującego się na terenie powiatu krośnieńskiego. Liczba mieszkańców zaopatrywana w wodę z tego wodociągu wynosi 1280 osób, co stanowi 14,3% osób zamieszkujących gminę.

Powiat brzozowski należy do terenów o słabym stopniu zwodociągowania. Ze zbiorowego zaopatrzenia w wodę korzystało 13 356 konsumentów, co stanowi 21 % wszystkich osób mieszkających w powiecie. Wszystkie wodociągi na koniec roku dostarczały konsumentom wodę spełniającą wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294). Mieszkańcy powiatu w przeważającej ilości – 50 060 osób (79%) zaopatrywani są w wodę przeznaczoną do spożycia z własnych, indywidualnych ujęć.

W 2023 r. na wodociągach zbiorowego zaopatrzenia w wodę takich jak: Blizne, Golcowa, Izdebki wystąpiło zanieczyszczenie wody pod względem mikrobiologicznym z uwagi na przekroczenie zalecanej wartości ogólnej liczby mikroorganizmów. Działania naprawcze podjęte przez zarządzających doprowadziły do poprawy jakości wody. Wydana w 2022 r. dla wodociągu Izdebki decyzja stwierdzająca warunkową przydatność wody do spożycia została prolongowana do dnia 14.02.2023 r. Kontrolne badanie próbki wody pobranej w ramach kontroli wewnętrznej nie wykazało przekroczenia zalecanej wartości ogólnej liczby mikroorganizmów. Wystosowano komunikat dla odbiorców wody z wodociągu. Wydano decyzję stwierdzającą wygaśnięcie wyżej wymienionej decyzji.

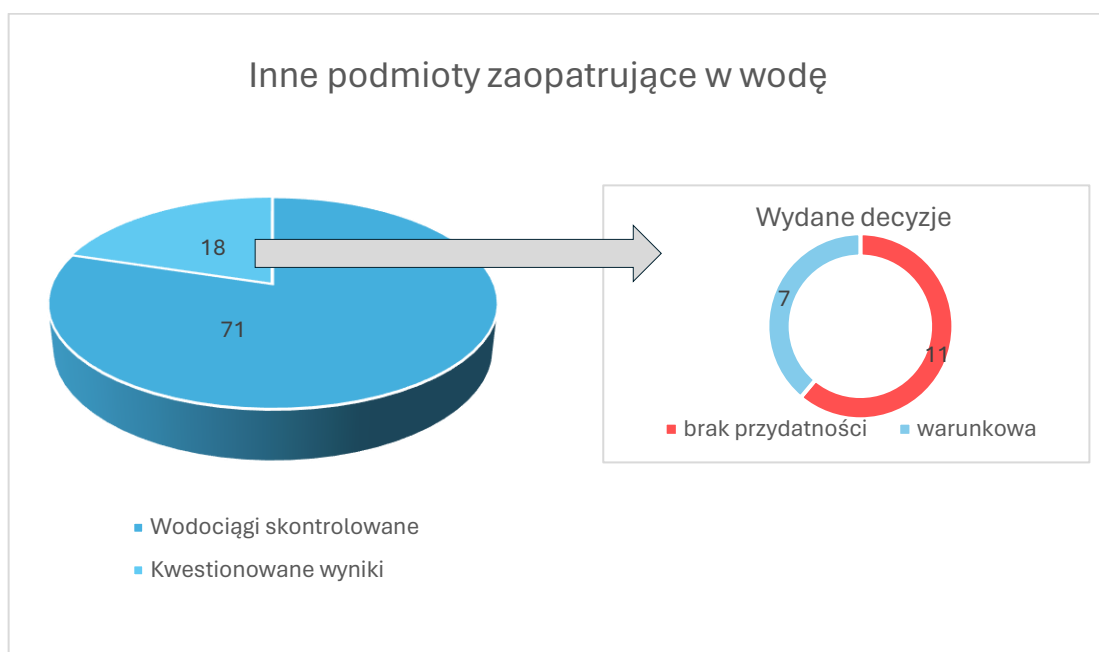
Pod względem fizykochemicznym wahania w jakości wody wystąpiły dwukrotnie w ciągu roku na wodociągu Brzozów. Spowodowane były przekroczeniem zalecanej wartości mętności. Wydano decyzję stwierdzającą warunkową przydatność wody do spożycia. Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej przeprowadziło działania naprawcze skutkujące poprawą jakości wody, wydano decyzję stwierdzającą wygaśnięcie wyżej wymienionej decyzji.

Ponadto na wodociągu Blizne stwierdzono przekroczenie wartości manganu. Podjęte przez zakład wodociągowy działania naprawcze doprowadziły do usunięcia przekroczenia.

Na wodociągach zbiorowego zaopatrzenia w wodę przeprowadzono kontrole stanu sanitarnego ujęć wody, stacji uzdatniania wody oraz zbiorników wody uzdatnionej. Nie stwierdzono nieprawidłowości. Wydana w 2022 r. decyzja nakazująca usunięcie uchybień w budynku przepompowni przy ul. Parkowej w Brzozowie z terminem do 31.03.2023 r. została wykonana. Część badań wykonywanych w ramach kontroli wewnętrznej zakładów wodociągowych przeprowadzona była w laboratoriach spoza inspekcji sanitarnej.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi wydano 10 ocen okresowych jakości wody oraz 7 ocen obszarowych jakości wody dla nadzorowanych wodociągów. Oceny jakości wody przekazane były staroście, burmistrzowi oraz wójtom gmin, celem zapoznania się i podjęcia działań, mających na celu zaopatrzenie konsumentów w wodę właściwej jakości.

Oprócz przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych, które obejmują zakresem swojej działalności zbiorowe zaopatrzenie w wodę, funkcjonują również inne podmioty, jak: szpital, szkoły, przedszkola, dom pomocy społecznej, obiekty produkujące żywność oraz ośrodki zdrowia, które posiadają ujęcia wody, produkując wodę na potrzeby własne. W tej grupie pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Brzozowie znajdują się 72 wodociągi o wydajności < 10 m³/d, zaopatrujące 4623 osoby w wodę odpowiadającą wymaganiom.

Wyk. 3. Nadzór nad wodociągami zaopatrującymi w wodę w 2023 r.

W 2023 r. przyjęto na ewidencję 20 wodociągów zaopatrujących w wodę obiekty produkujące żywność, zlikwidowano natomiast 4 wodociągi (wodociąg Szkoły Podstawowej w Malinówce, wodociąg Szkoły Podstawowej w Jabłonicy Polskiej, wodociąg Ośrodka Zdrowia w Malinówce, wodociąg Ośrodka Zdrowia w Jabłonicy Polskiej). Obiekty te zostały podłączone do wodociągu krośnieńskiego.

Zanieczyszczenie wody pod względem mikrobiologicznym wystąpiło na wodociągach:

- Lo spuntino Pizzeria Paninoteka Krzysztof Słota Humniska
- Świetlica Środowiskowa Przysietnica
- Szkoła Podstawowa Grabownica
- Spółdzielnia Socjalna Delicja Wesoła
- Szkoła Podstawowa Hłudno
- Szkoła Podstawowa Grabówka
- Zespół Szkół nr 1 Przysietnica
- Zespół Szkolno – Przedszkolny – Szkoła Podstawowa Humniska
- Przedszkole Samorządowe nr 2 w Humniskach
- Ośrodek Zdrowia Orzechówka
- Budynek byłego Ośrodka Zdrowia Niebocko

W powyższych obiektach stwierdzono głównie obecność bakterii grupy coli, Escherichii coli oraz ogólnej liczby mikroorganizmów. Każdorazowo wydawano decyzje stwierdzające brak przydatności wody do spożycia przez ludzi. Po przeprowadzonych przez właścicieli wodociągów działaniach naprawczych jakość wody została doprowadzona do wymagań rozporządzenia Ministra Zdrowia.

Zanieczyszczenie wody pod względem fizykochemicznym z uwagi na przekroczenie zalecanej wartości mętności wystąpiły na wodociągach:

- Szpital Specjalistyczny w Brzozowie
- Szkoła Podstawowa Grabownica
- Centrum Opiekuńczo – Mieszkalne Krzemienna
- Szkoła Podstawowa nr 2 Przysietnica
- Środowiskowy Dom Samopomocy Krzywe
- Szkoła Podstawowa nr 2 Humniska
- Szkoła Podstawowa Zmiennica

- Ośrodek Zdrowia Orzechówka

Działania naprawcze każdorazowo doprowadziły do poprawy jakości wody.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi wydano 44 okresowe oceny jakości wody. Ponadto wydano 26 opinii dotyczących jakości wody dla obiektów podległych weterynarii. Przeprowadzono 11 kontroli stanu sanitarno – technicznego urządzeń wodociągowych. Nie stwierdzono nieprawidłowości, za wyjątkiem wodociągu Szpitala Specjalistycznego w Brzozowie, gdzie kontrola sanitarna wykazała zły stan techniczny urządzeń do uzdatniania wody oraz pomieszczeń stacji uzdatniania wody. Stwierdzono skorodowane powierzchnie zewnętrzne zbiorników do uzdatniania wody oraz instalacji wewnętrznej, skorodowane drzwi metalowe, ubytki tynku i farby na suficie w pomieszczeniu hali filtrów. Wydano decyzję nakazującą usunięcie nieprawidłowości z terminem 31.03.2024 r.

2.2. Ocena jakości ciepłej wody użytkowej

Na nadzorowanym terenie znajduje się jeden obiekt wykonujący działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne - Szpital Specjalistyczny Podkarpacki Ośrodek Onkologiczny im. Bronisława Markiewicza w Brzozowie ul. ks. J. Bielawskiego 18. Oceny jakości wody ciepłej dokonano na podstawie wyników badań przeprowadzonych w ramach kontroli wewnętrznej w 11 punktach poboru próbek wody. Badania zostały przeprowadzone 2 razy w roku, przedłożono sprawozdania z badań 22 próbek wody ciepłej, nie wykryto obecności bakterii Legionella.

W związku z wystąpieniem ogniska wywołanego zakażeniem Legionella pneumophila na terenie powiatu rzeszowskiego prowadzono wzmożony nadzór nad obiektami użyteczności publicznej. Pobrano do badania laboratoryjnego 3 próbki ciepłej wody: w Szpitalu Specjalistycznym w Brzozowie, Domu Pomocy Społecznej w Brzozowie, ul. Witosa 13 oraz Domu Pomocy Społecznej dla Dzieci w Starej Wsi 823. W 2 obiektach nie stwierdzono obecności bakterii, natomiast w Domu Pomocy Społecznej w Brzozowie badanie wykazało przekroczenie dopuszczalnej wartości bakterii Legionella. Wydano decyzję nakazującą podjęcie działań, mających na celu zredukowanie liczby bakterii w ciepłej wodzie do dopuszczalnych wartości oraz wyłączenie z użytkowania urządzeń wytwarzających aerozol wodny. Dom Pomocy Społecznej przeprowadził natychmiastowe działania naprawcze, kontrolna próbka wody nie wykazała przekroczenia.

Jakość ciepłej wody użytkowej w nadzorowanych obiektach oceniono na koniec 2023 roku jako odpowiadającą wymaganiom sanitarnym określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

2.3. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej.

W 2023 roku kontrolą objęto: zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, hotele, ustęp publiczny, pływalnie, jednostki pomocy społecznej, tereny rekreacyjne (parki, piaskownice), ulice, parkingi, place targowe, trasy turystyczne, osiedle mieszkaniowe, stadion sportowy, przystanki, środki transportu publicznego, środki transportu do przewozu zwłok, cmentarz, zakład pogrzebowy, szpital. Prowadzone postępowania administracyjne w 20 obiektach doprowadziły do poprawy stanu sanitarno-technicznego, za wyjątkiem 1 zakładu fryzjerskiego i 1 zakładu kosmetycznego, które oceniono na koniec 2023 roku jako złe pod względem technicznym - postępowanie administracyjne w tej sprawie prowadzone będzie w 2024 r.

2.4. Pływalnie

W nadzorze sanitarnym znajdują się 3 pływalnie (2 kryte oraz 1 odkryta). Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2022 r., poz. 1230) właściciele lub zarządcy pływalni mają obowiązek prowadzenia kontroli wewnętrznej nad jakością wody basenowej, która obejmuje bieżącą obserwację wody, monitoring parametrów fizycznych wody oraz pobór prób wody przez akredytowane laboratorium zgodnie z harmonogramem ustalonym z PPIS w Brzozowie. Nadzór nad basenami obejmował jakość wody w nieckach do kąpeli, jakość wody ciepłej w natryskach oraz stan sanitarny obiektów. Z uwagi na przekroczenie wymagań mikrobiologicznych tj. ogólnej liczby mikroorganizmów w wodzie wprowadzanej do niecki basenowej z systemu cyrkulacji Basenu Krytego w Bliznem wydano decyzję nakazującą wstrzymanie działalności związanej z korzystaniem z niecki basenowej. Jakość wody doprowadzono do wymagań rozporządzenia, informacja z wykonania działań naprawczych była przedłożona inspektorowi sanitarnemu. W związku z interwencją dotyczącą niewłaściwego stanu sanitarnego niecki basenowej przeprowadzono kontrolę sanitarną obiektu oraz pobrano do badania laboratoryjnego próbkę wody z niecki basenowej. Podczas kontroli stwierdzono zielonkawy nalot na ścianach oraz dnie basenu, pękniętą umywalkę do mycia rąk oraz muszle ustępowe z rdzawymi zaciekami. Nałożono mandat karny, kontrola sprawdzająca wykazała usunięcie nieprawidłowości, próbka wody odpowiadała wymogom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia.

Na Pływalni Posejdon w Brzozowie w wodzie wprowadzanej do niecki basenowej z systemu cyrkulacji stwierdzono przekroczenie wartości chloroformu. Przedłożone sprawozdanie z badań kontrolnej próbki wody w zakresie chloroformu nie wykazało przekroczenia.

Na Kompleksie Sportowo Rekreacyjnym w Brzozowie stwierdzono obecność *Pseudomonas aeruginosa* w ilości 4 jtk/100 ml. Wydano decyzję nakazującą Miejskiemu Ośrodkowi Sportu i Rekreacji w Brzozowie wstrzymanie działalności związanej z korzystaniem z niecki basenowej. Ponadto 4 próbki wody pobrane w ramach monitoringu jakości wody były kwestionowane z uwagi na przekroczenie

parametru fizykochemicznego-chloroformu. Nie przeprowadzono działań naprawczych, obiekt został zamknięty do kolejnego sezonu kąpielowego.

Monitoring parametrów mikrobiologicznych dotyczy także badania obecności bakterii Legionella sp. Próbkę wody pobrane z nieszczelnego wytwarzającego aerozol wodno-powietrzny oraz z prysznicy nie były kwestionowane.

Na nadzorowanych obiektach basenowych nie wystąpiły incydenty kałowe lub wymiotne w wodzie. Nie zaistniała zatem konieczność dokonania takiego zapisu w dokumentacji, wyłączenia z użytkowania zanieczyszczonej niecki basenowej i poinformowania o tym właściwego państwowego inspektora sanitarnego.

Badania wody wykonywane były zgodnie z ustalonymi z PPIS harmonogramami.

Zgodnie z § 4 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2022 r. poz. 1230) wydano 3 oceny jakości wody na pływalniach.

2.5. Ustęp publiczny

Pod nadzorem znajduje się obiekt stały, skanalizowany- Szalety Miejskie w Brzozowie ul. plac Grunwaldzki. Kontrola sanitarna w obiekcie wykazała zły stan techniczny podłóg pokrytych wykładziną PCV. Była ona w niektórych miejscach popękana i wytarta oraz miejscami załamana. Stwierdzono również odpryski farby na stolارce drzwiowej oraz skorodowane metalowe wykończenia ścianek działowych między kabinami. Odmalowania wymagały ściany i sufity w pomieszczeniach szalet oraz powierzchnie stolarki drzwiowej. Wydano decyzję nakazową, która została wykonana.

2.6. Domy Pomocy Społecznej

Dom Pomocy Społecznej w Brzozowie ul. Witosa 13, stan sanitarno- techniczny dobry. W bieżącym roku przeprowadzono remont podłóg korytarzy komunikacyjnych oraz odmalowano ściany i sufity. Prowadzono postępowanie z uwagi na przekroczenie dopuszczalnej wartości bakterii Legionella.

2.7 Inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej

W ewidencji Sekcji Higieny Komunalnej znajduje się 5 obiektów. Są to 4 Środowiskowe Domy Samopomocy oraz Dzienny Dom Pobytu w Brzozowie. W związku z trwającym konfliktem zbrojnym w Ukrainie skontrolowano wydzieloną część budynku Środowiskowego Domu Samopomocy w Bliznem, w której przebywali uchodźcy. Stan sanitarno- techniczny skontrolowanych obiektów nie budził zastrzeżeń.

2.8. Placówki zapewniające całodobową opiekę

Centrum Opiekuńczo – Mieszkalne w Krzemiennej, kontrola sanitarna obiektu wykazała nieprawidłowości. Wydano decyzję nakazową dotyczącą wyposażenia obiektu w urządzenie chłodnicze do przechowywania odpadów medycznych, zapewnienia rozdziału odzieży własnej i ochronnej pracowników, zapewnienia podajników na ręczniki jednorazowe i papier toaletowy w pomieszczeniach sanitarnych. Decyzja została wykonana, co potwierdziła kontrola sprawdzająca.

2.9. Hotele

PPIS w Brzozowie nadzorował 4 obiekty hotelarskie, w dobrym stanie sanitarno-technicznym. W Hotelu „Pod Lipą” w Humniskach prowadzono postępowanie administracyjne, kontrola sanitarna wykazała zabrudzone, poszarzałe ściany i sufity pokoi mieszkalnych usytuowanych na II piętrze hotelu. Wydano decyzję nakazującą usunięcie uchybień. Kontrola sprawdzająca wykazała usunięcie nieprawidłowości.

Wydano 3 opinie potwierdzające spełnienie wymagań sanitarnych w części hotelowej.

2.10. Inne obiekty, w których są świadczone usługi hotelarskie

W tej grupie nadzorowanych jest 4 obiekty. Podczas kontroli ośrodka „U Schabińskiej” Krzemienna nad Sanem stwierdzono niezabezpieczoną przed dostępem zwierząt piaskownicę oraz nieprawidłowości w stanie technicznym urządzeń znajdujących się na placu zabaw, nieprawidłowości zostały usunięte. W przedłożonym sprawozdaniu z badań wody stwierdzono przekroczenie zalecanej wartości mętności. Wszczęte postępowanie administracyjne zostało umorzone ze względu na zamknięcie ośrodka do następnego sezonu turystycznego.

2.11. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu i odnowy biologicznej

Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu i odnowy biologicznej stanowią najliczniejszą grupę spośród wszystkich nadzorowanych obiektów użyteczności publicznej na terenie powiatu brzozowskiego. W ewidencji Sekcji Higieny Komunalnej znajduje się:

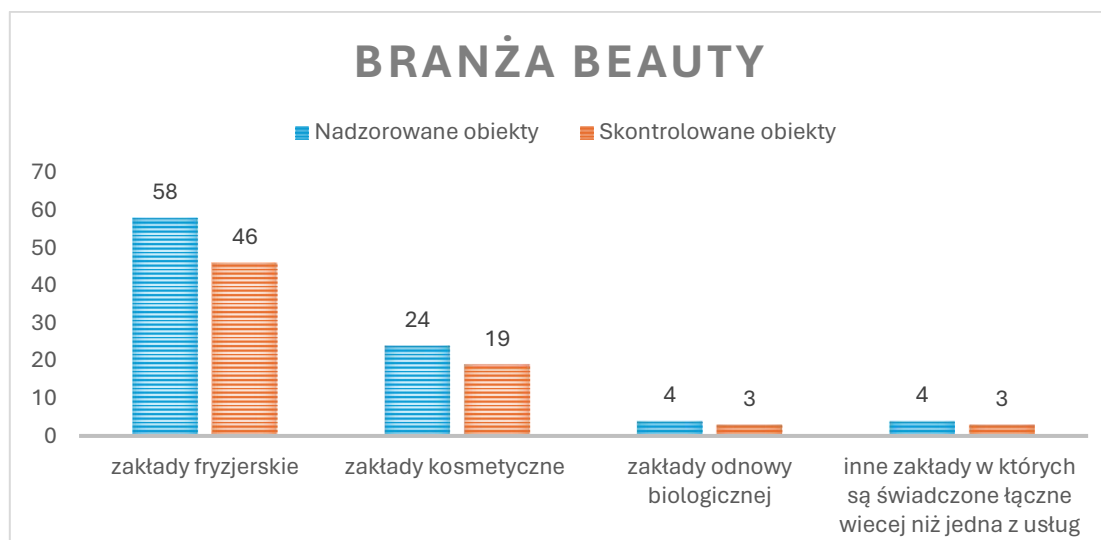
- 58 zakładów fryzjerskich
- 24 zakłady kosmetyczne
- 4 zakłady odnowy biologicznej
- 4 inne zakłady, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z ww. usług.

Przyjęto na ewidencję 8 zakładów, 2 zlikwidowano.

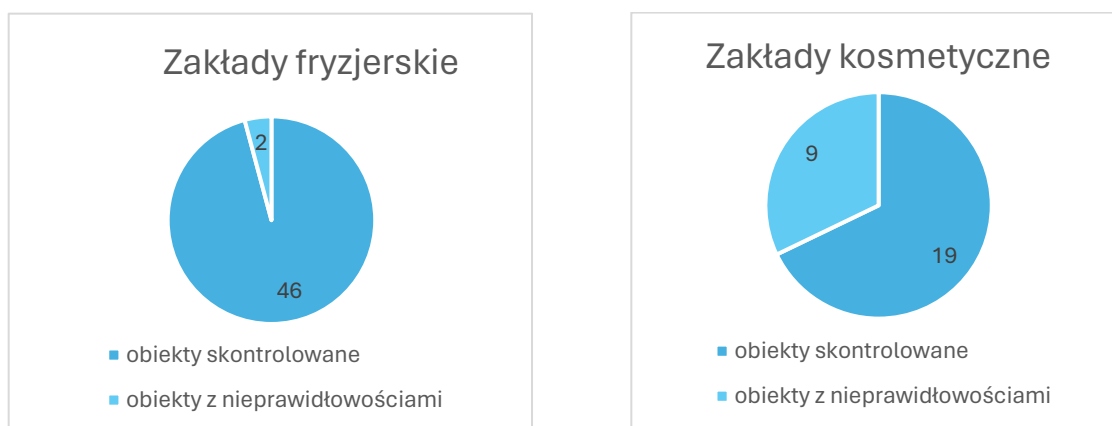
W 2023 r. skontrolowano:

- 46 zakładów fryzjerskich

- 19 zakładów kosmetycznych
- 3 zakłady odnowy biologicznej
- 3 inne zakłady, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z ww. usług.

Wyk.4. Obiekty branży beauty nadzorowane w 2023 r.

Wyk. 5. Kontrole zakładów fryzjerskich i kosmetycznych w 2023 r.

Skontrolowano łącznie 71 zakładów, co stanowi 78,9 % spośród 90 będących pod nadzorem.

Przeprowadzono:

- 48 kontrole w zakładach fryzjerskich
- 29 kontrole w zakładach kosmetycznych
- 3 kontrole w zakładach odnowy biologicznej
- 3 kontrole w zakładach, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z ww. usług.

W 3 obiektach prowadzono postępowanie administracyjne, natomiast w 8 kontrole sanitarne wykazały zaniżony stan sanitarno- techniczny.

Nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli to:

- brak wentylacji w pomieszczeniu świadczenia usług fryzjerskich
- brak wydzielonego miejsca do przechowywania odzieży wierzchniej i roboczej dla pracowników
- brak pojemnika na brudną bieliznę i odzież roboczą
- nie zapewnienie oświetlenia naturalnego w pomieszczeniu pracy
- brak wydzielonego miejsca do higienicznego spożywania posiłków dla pracowników
- brak segregacji odzieży wierzchniej pracowników i klientów
- brak procedur postępowania przy wykonywaniu czynności naruszających ciągłości tkanek ludzkich zapewniających ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi,
- nieodpowiednie wyposażenie zakładu w przedmioty nieposiadające powierzchni gładkich, zmywalnych i odpornych na działanie wilgoci i środków dezynfekcyjnych,
- nieodpowiednie urządzenie stanowiska do sterylizacji narzędzi
- brak dokumentacji dotyczącej kontroli biologicznej procesu sterylizacji narzędzi
- zły stan sanitarno – higienicznego zlewu przeznaczonego do mycia i dezynfekcji narzędzi.

Kontrole sprawdzające wykazały wyeliminowanie nieprawidłowości, za wyjątkiem 2 obiektów, w których postępowanie administracyjne nie zostało zakończone.

Wydano 4 opinie sanitarne dla zakładów kosmetycznych, dotyczących stosowanych procedur przy wykonywaniu czynności naruszających ciągłość tkanek ludzkich, zapewniających ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi.

Kontrole solariów prowadzono w oparciu o przepisy ustawy z 15 września 2017 r. o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania z solarium. Kontrolowano m.in. obowiązek umieszczania w miejscu udostępniania solarium czytelnej i widocznej informacji o zakazie udostępniania solarium osobom, które nie ukończyły 18 roku życia, zakazie reklamy i promocji usług.

2.12. Tereny rekreacyjne i inne obiekty

W 2023 r. kontrolą objęto osiedle mieszkaniowe Spółdzielni Mieszkaniowej w Brzozowie ul. Kopernika wraz z piaskownicami, Park Jordanowski w Brzozowie, Park Miejski w Brzozowie, Brzozowski Dom Kultury, Kino Sokół w Brzozowie, ulice, parkingi, place targowe na terenie Brzozowa, trasę turystyczną, stadion sportowy, przystanki na Placu Grunwaldzkim w Brzozowie, Gminne Ośrodki Kultury, stadion sportowy, cmentarz, środki transportu publicznego, środki transportu do przewozu zwłok.

Kontrola Osiedla Spółdzielni Mieszkaniowej w Brzozowie ul. Kopernika 1 wykazała poprawę stanu technicznego schodów wejściowych do klatek schodowych bloków mieszkalnych przy ul. Bielawskiego oraz ul. Piastowej. Stan sanitarno-techniczny piaskownic dobry, piasek czysty, wymieniony przez sezonem letnim.

Dokonano odbioru Parku Jordanowskiego w Brzozowie po zakończonej rewitalizacji. W parku znajduje się budynek gastronomiczny, budynek sceny plenerowej wraz z widownią oraz budynek toalet publicznych. Budynek sceny plenerowej jest budynkiem parterowym z częściowym podpiwniczeniem, w części zamknięty, a w części tylko zadaszony. Na parterze znajduje się otwarta scena z kulisami, magazyn oraz klatka schodowa prowadząca do piwnic. W piwnicach wydzielono szatnię męską i damską z zapleciami sanitarnymi oraz toaletę dla osób niepełnosprawnych. Budynek toalet publicznych jest budynkiem parterowym z wydzielonymi wejściami do toalet męskiej, damskiej oraz dla osób niepełnosprawnych. Park wyposażono w ławki, kosze i kontener na odpady komunalne, wykonano nowe ogrodzenie parku. Ponadto odnowiono istniejący plac zabaw dla dzieci.

W parku Miejskim w Brzozowie odmalowano barierki przy ulicy przylegającej do parku.

Nieprawidłowości stwierdzone w ubiegłym roku dotyczące złego stanu technicznego wiat przystankowych na trasie turystycznej zostały usunięte. Zniszczone murowane wiaty w miejscowościach Humniska, Grabownica, Przysietnica, Stara Wieś, Brzozów zostały zastąpione wiatami z pleksy, wyposażonymi w ławki i pojemniki na odpady komunalne. Ponadto w bieżącym roku wiaty przystankowe zlokalizowane na terenie zajezdni autobusowej w Brzozowie ul. Plac Grunwaldzki zostały wymienione na nowe. Obecnie znajduje się 6 wiat, o konstrukcji metalowej, wypełnionej szkłem hartowanym, pokryte pleksą, wiaty wyposażone w ławki drewniane i pojemniki na odpady komunalne. Kontrola sanitarna Stadionu Sportowego Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Brzozowie ul. Legionistów 3 wykazała w obiekcie na terenie stadionu uszkodzone drzwi wejściowe do ubikacji oraz popękane, częściowo z ubytkami podłogowe płytki ceramiczne w części sanitarnej. Nieprawidłowości usunięto.

W Gminnym Ośrodku Kultury w Jasienicy Rosielnej na placu zabaw dla dzieci stwierdzono zniszczone, popękane siedzisko na huśtawce oraz częściowo zniszczony blat stolika drewnianego. Kontrola sprawdzająca wykazała usunięcie uchybień, wszczęte postępowanie administracyjne zostało umorzone.

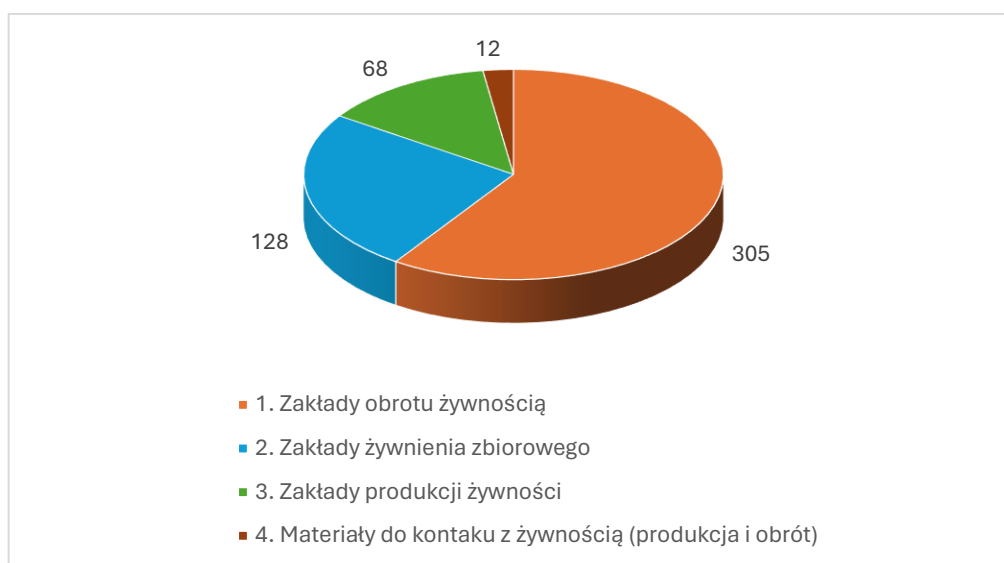
3. SEKCJA HIGIENY ŻYWNOSCI I ŻYWIENIA

3.1. Nadzór bieżący

Zasadniczym celem działania Sekcji Higieny Żywności i Żywienia jest zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego żywności produkowanej i wprowadzanej do obrotu oraz

wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Realizowany jest on poprzez prowadzenie urzędowych kontroli żywności w zakresie spełnienia obowiązujących wymagań higieniczno-sanitarnych oraz pobieranie próbek do badań laboratoryjnych. Nadzór prowadzono w oparciu o obowiązujące przepisy prawne, wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego (GIS) i Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego oraz w oparciu o analizę zagrożeń na terenie powiatu brzozowskiego. Działania podejmowane w ramach nadzoru dotyczyły:

- oceny warunków sanitarno-higienicznych i technicznych produkcji, sprzedaży i transportu
- środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością,
- oceny jakości zdrowotnej produkowanej i wprowadzanej do obrotu żywności, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością krajowych oraz importowanych poprzez ocenę wizualną i/lub laboratoryjną próbek żywności pobieranych w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu,
- monitorowania wycofanej z obrotu żywności oraz wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w ramach systemu wczesnego ostrzegania o pojawiających się produktach niebezpiecznych na rynku (RASFF),
- realizacji zamierzeń zaplanowanych w przedsięwzięciach, w oparciu o wytyczne GIS.

Wyk. 6. Udział poszczególnych rodzajów obiektów żywności, żywienia oraz materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością

Od początku 2023 r. przeprowadzono ogółem – 456 kontroli sanitarnych w obiektach produkcji i obrotu środkami spożywczymi, w tym 83 interwencyjnych (głównie RASFF).

W ramach nadzoru w 2023 r. wydano łącznie 138 decyzji administracyjnych, w tym 39 decyzji nakazowych - 6 z nich dotyczyło unieruchomienia / przerwania działalności całego lub części zakładu

z uwagi na niewłaściwą jakość bakteriologiczną wody, 2 decyzje dotyczyły wycofania z obrotu środków spożywczych w ramach systemu RASFF.

Za niewłaściwy stan sanitarny w obiektach oraz wprowadzanie do obrotu środków spożywczych po upływie daty minimalnej trwałości lub terminu przydatności do spożycia nałożono 7 mandatów karnych na łączną kwotę 1800 zł.

Sporządzono 1 wniosek do Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego o wymierzenie kary pieniężnej w stosunku do podmiotu wprowadzającego do obrotu w placówce systemu oświaty środki spożywcze (słodyczne oraz napoje w opakowaniach jednostkowych) wbrew przepisom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach.

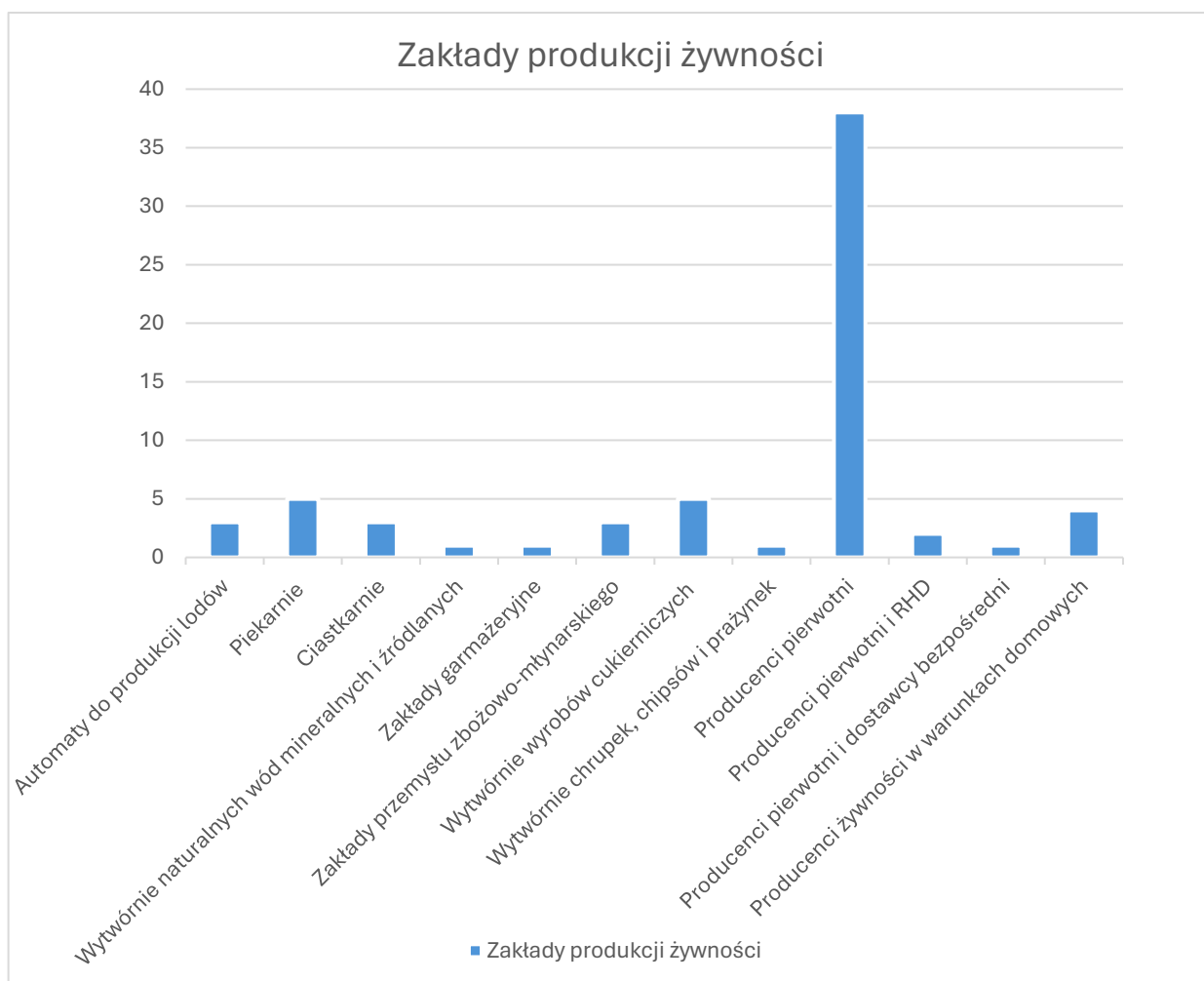
Przeprowadzone kontrole obiektów żywieniowo- żywnościowych w 2023 r. wykazały, że stan techniczno - sanitarny zakładów uległ poprawie w stosunku do 2022 r., dotyczyło to również jakości wody wykorzystywanej w obiektach.

3.2. Ocena stanu sanitarno-technicznego w poszczególnych kategoriach zakładów

3.2.1. Zakłady produkcji żywności

W roku 2023 na terenie powiatu brzozowskiego w ewidencji znajdowało się 68 zakładów produkcji żywności, w tym między innymi:

- 3 automaty do produkcji lodów,
- 5 piekarni,
- 3 ciastkarnie,
- 2 wytwórnie naturalnych wód mineralnych, naturalnych wód źródlanych i stołowych,
- 1 zakład garmażeryjny,
- 3 zakłady przemysłu zbożowo- młynarskiego,
- 5 wytwórni wyrobów cukierniczych,
- 1 wytwórnia chrupek, chipsów i prażynek,
- 38 producentów pierwotnych.

Wyk. 7. Zakłady produkcji żywności

W 2023 r. przeprowadzono w wyżej wymienionych zakładach 59 kontroli sanitarnych.

Wydano 5 świadectw o braku zastrzeżeń do jakości zdrowotnej eksportowanych środków spożywczych. Ocenie podano 9 partii eksportowanych artykułów spożywczych. W czasie kontroli dokonano przeglądu i oceny dokumentacji przewozowej, warunków transportu. W 4 obiektach stwierdzono brak aktualnych wyników potwierdzających właściwą jakość wody wykorzystywanej w zakładach. Wydano decyzje nakazowe. W 1 obiekcie z uwagi na niewłaściwą jakość fizykochemiczną wody wydano decyzję nakazową dotyczącą wstrzymania działalności.

Właściciele obiektów podjęli odpowiednie działania, które zostały potwierdzone pozytywnymi wynikami laboratoryjnymi wody wykorzystywanej w obiektach.

Pobrano do badania laboratoryjnego 18 próbek żywności w następujących obiektach: ciastkarni, piekarni, wytwórni wyrobów cukierniczych i wytwórniach naturalnych wód mineralnych, wód źródlanych, młynie. Próbkę nie były kwestionowane.

3.2.2 Zakłady obrotu żywnością - 305 obiektów

Podczas przeprowadzonych 284 kontroli sanitarnych stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu techniczno-sanitarnego w 23 obiektach.

Za stwierdzone uchybienia sanitarne dotyczące m.in. niewłaściwego stanu sanitarnego pomieszczeń i sprzętu, wprowadzanie do obrotu artykułów spożywczych po upływie daty minimalnej trwałości lub terminu przydatności oraz nieprawidłowości w zakresie magazynowania dostarczanych do sklepu środków spożywczych - nałożono 7 mandatów na łączną kwotę 1800 zł.

W związku z niewłaściwym stanem techniczno-sanitarnym pomieszczeń i sprzętu oraz braku aktualnych wyników potwierdzających właściwą jakość wody w 19 obiektach (sklepach) wydano decyzje nakazowe - decyzje zostały wykonane.

W 2 obiektach uwagi na powiadomienie RASFF wydano decyzje o natychmiastowej wykonalności – wycofania z obrotu handlowego środka spożywczego:

- „Filet śledziowy” w oleju z uwagi na obecność *Listeria monocytogenes*,
- „Balsam Jerozolimski FORTE” suplement diety 200 ml – opakowanie zawierało dodatkową butelkę z płynem, na etykiecie której zamieszczono informację że produkt nie jest suplementem diety.

W 1 obiekcie – sklepiku szkolnym – stwierdzono sprzedaż asortymentu spoza grupy żywności przeznaczonej do sprzedaży dzieciom i młodzieży. Przekazano do Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego wnioski o wymierzenie kary pieniężnej w stosunku do osoby odpowiedzialnej za powyższe nieprawidłowości.

Podczas kontroli w 1 hurtowni stwierdzono brak oznaczenia daty przydatności do spożycia i numeru partii w przedłożonym certyfikacie, co uniemożliwiało monitorowanie przedmiotowego produktu żywnościowego. Nałożono mandat karny.

3.2.3. Zakłady żywienia zbiorowego (zamkniętego i otwartego) - 128 obiektów

Zakłady żywienia zbiorowego otwartego (restauracje, mała gastronomia) - w 1 obiekcie małej gastronomii stwierdzono niewłaściwy stan sanitarny powierzchni ścian w pomieszczeniu magazynowym i zmywalni, niewłaściwy stan powierzchni drzwi wahadłowych, brak osłon lamp sufitowych w toalecie i magazynie, ubytki płytek na posadzce w pomieszczeniu magazynowym. Wydano decyzję nakazową. Decyzja została wykonana.

Z uwagi na niewłaściwą jakość mikrobiologiczną wykorzystywanej wody z której korzysta zakład, w 1 obiekcie małej gastronomii wstrzymano działalność. Właściciel obiektu podjął stosowne działania. Decyzja została uchylona.

W okresie letnim kontrole obiektów prowadzone były w godzinach popołudniowych i w dni wolne od pracy. Nieprawidłowości stwierdzono w jednym obiekcie (niewłaściwy stan techniczno-sanitarny ścian w pomieszczeniu magazynowym i zmywalni, posadzki w pomieszczeniu magazynowym oraz drzwi łączących magazyn z częścią produkcyjną).

Zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego (żłobki, stołówki szkolne i przedszkolne, stołówki domów pomocy społecznej, stołówki na koloniach i obozach, szpital)

W 3 obiektach (2 stołówki szkolne, 1 stołówka przedszkolne) stwierdzono niewłaściwą jakość mikrobiologiczną wody - wydano decyzje nakazujące wstrzymanie produkcji i wydawania posiłków do czasu uzyskania w pomieszczeniach żywieniowych wody bieżącej odpowiadającej obowiązującym wymogom. Po podjęciu stosownych działań - decyzje zostały uchylone.

Kontrola urzędowa w szpitalu obejmowała ocenę stanu sanitarno-technicznego, sposobu przyjęcia i jakości surowców, warunków produkcji i dystrybucji żywności, stanu higieny i stanu zdrowia pracowników mających kontakt z żywnością (na podstawie orzeczeń lekarskich dla celów sanitarno-epidemiologicznych), a także prowadzenia dokumentacji kontroli wewnętrznej.

Dokonano oceny jakościowej jadłospisu diety podstawowej zaplanowanych na dekadę. Jadłospis dekadowy uplasował się w klasie 1- prawidłowy. Drugim elementem oceny żywienia pacjentów szpitala było pobranie do badania 2 próbek posiłku obiadowego diety podstawowej w celu oznaczenia wartości energetycznej i odżywczej.

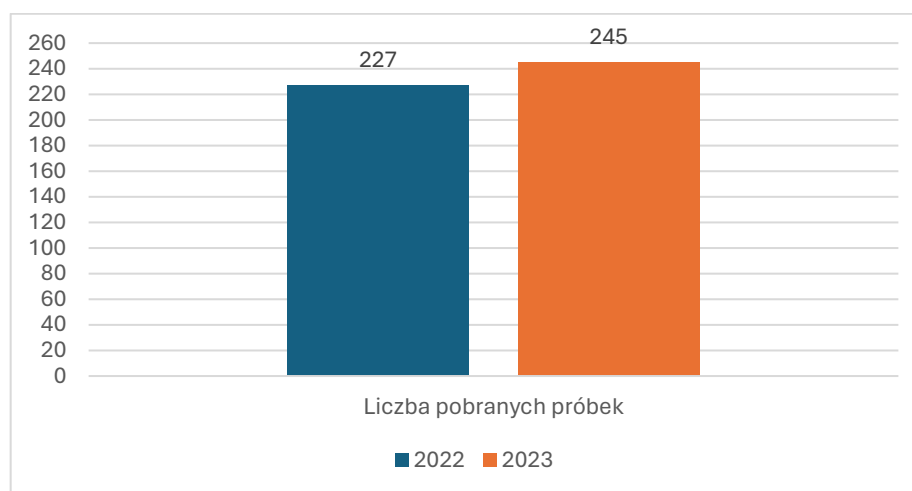
Przeprowadzone badania laboratoryjne wykazały, że wartość kaloryczna zbadanych posiłków mieści się w przyjętym zakresie, stwierdzono natomiast rozbieżności zawartość białka, zawartość tłuszczów, zawartość węglowodanów.

Mając na uwadze, że żywienie szpitalne pełni nie tylko funkcje związane z zaspokajaniem potrzeb żywieniowych pacjentów, lecz przede wszystkim stanowi nieodłączny element procesu terapeutycznego, współdecydujący o efektywności leczenia i szybkości powrotu do zdrowia PPIS w Brzozowie sporządził wystąpienie do Dyrektora Szpitala wskazując na konieczność zweryfikowane jakość i ilość spożywanych pokarmów oraz podjęcie stosownych działań korygujących i zapobiegawczych.

Zakłady usług cateringowych – w 1 zakładzie stwierdzono niewłaściwą jakość mikrobiologiczną wody. Wydano nakaz zaprzestania prowadzenia działalności z rygorem natychmiastowym. Osoby odpowiedzialne za powyższy stan podjęły stosowne działania, decyzja została uchylona.

3.3. Ocena jakości zdrowotnej żywności na podstawie wyników badań próbek żywności pobranej w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu.

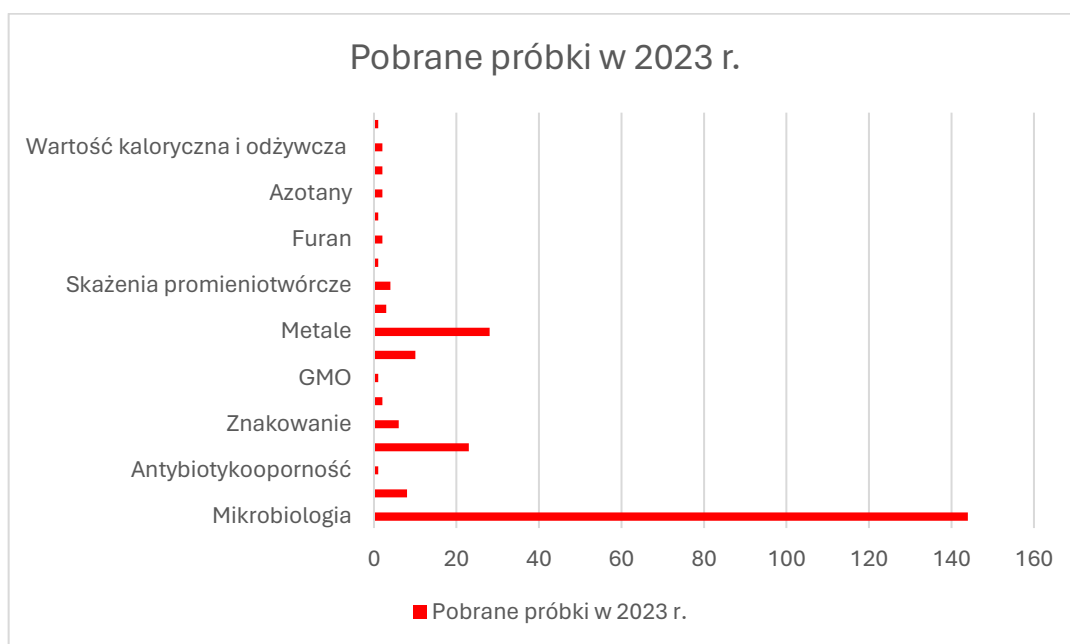
Nadzór nad jakością środków spożywczych sprawowany jest poprzez systematyczną kontrolę jakości zdrowotnej produktów wprowadzanych do obrotu. W 2023 r. pobrano do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli żywności oraz monitoringu 245 próbek.

Wyk 8. Liczba pobranych próbek w roku 2022 oraz 2023.

Były to działania wynikające z realizacji ogólnego planu poboru próbek określonego przez Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego na podstawie wskazań Głównego Inspektora Sanitarnego.

Wykonywane badania żywności dotyczyły między innymi: oceny zanieczyszczeń mikrobiologicznych, obecności metali ciężkich, substancji dodatkowych, WWA, skażeń promieniotwórczych, napromieniania żywności, badań w kierunku organoleptyki oraz znakowania.

Wyk. 9. Pobrane próbki w 2023 r. z podziałem według kierunku badań.

Zakwestionowano 1 próbkę kawy mielonej w kapsułkach. Zgodnie ze sprawozdaniem Laboratorium Higieny Żywności i Żywnienia Pracownia w Bydgoszczy w zbadanej próbce stwierdzono przekroczenie najwyższej dopuszczalnej zawartości – furanu i jego pochodnych. Badanie laboratoryjne wykazało w badanej próbce zawartość furanu powyżej 500 µg/kg - 1820,5 µg/kg ± 364,1, metylofuranu na poziomie powyżej 1000 µg/kg (12000 µg/kg), 3-metylofuranu na poziomie powyżej 500 µg/kg (543,2 µg/kg ± 108,7). Przekazano informację do podmiotu odpowiedzialnego za wprowadzanie produktu do obrotu w Polsce.

Przesłano powiadomienie informacyjne w ramach systemu RASFF celem przeprowadzenia oceny ryzyka dla zdrowia konsumentów. W związku z otrzymaną oceną nie podejmowano dalszych działań.

3.4. Działania podejmowane w związku z powiadomieniami otrzymywanymi w ramach funkcjonowania systemu RASFF

W roku 2023 otrzymano łącznie 32 powiadomienia w ramach systemu RASFF, jest to nieznacznie mniej niż w roku ubiegłym. W 2022 r. otrzymano 39 powiadomień.

W obiektach wymienionych w listach dystrybucyjnych przeprowadzono kontrole sanitarne.

W 3 obiektach stwierdzono środki spożywcze – „filet śledziowy w oleju JARO”, „Rumianek herbatka ziołowa Posti”, „Balsam Jerozolimski forte” - produkty te zostały podczas kontroli wycofane z obrotu i zabezpieczone. Wydano decyzje o wycofaniu przedmiotowych produktów z obrotu. Decyzje zostały wykonane.

Otrzymane powiadomienia dotyczyły między innymi:

- 1) powiadomienie informacyjne nr #643064 w celu podjęcia działań w sprawie stwierdzenia przekroczenia NDP chloropiryfosu ($0,026 \pm 0,013$ mg/kg) w produkcie pn. Ka
sza jagłana, 500g, marki KRAWPAK, numer partii 2023 07 03, data minimalnej trwałości 19/09/2024,
- 2) powiadomienie informacyjne nr 648963 w sprawie zmienionych cech sensorycznych (smak i zapach) w produkcie pn. „Napój gazowany wzbogacony w jod Ustronianka + JOD”, producent: Ustronianka Sp. z o.o. 1,5l, najlepiej, spożyć przed: 23.10.2024, nr partii: UF230845,
- 3) powiadomienie uzupełniające nr #643467 w celu podjęcia działań w sprawie suplementu diety Alliofil Forte,
- 4) powiadomienie informacyjne w celu podjęcia działań w sprawie suplementu diety pn.: Allnutrition Alpha GPC w składzie którego zadeklarowano składnik - alfosceran choliny - nieautoryzowaną żywność,
- 5) powiadomienie alarmowe nr 2022.24 dot. stwierdzenia wysokiego poziomu sumy alkaloidów pirolizydynowych w suplemencie diety pn. HERBS Tymianek, Podbiał, masa netto 30g, nr partii: 31722, data minimalnej trwałości: 09.2024, producent: Stella Nutrition sp. z o.o.,
- 6) powiadomienie informacyjne nr 41.2022 z dnia 21.12.2022 w sprawie stwierdzenia przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu (NDP) pozostałości pestycydu – buprofenzyny na poziomie $0,025 \pm 0,013$ mg/kg w produkcie pn. Cytryny odmiany Enterdonato, numer partii: 17- 3399-01-22, pochodzącym z Turcji
- 7) powiadomienie informacyjne nr 626607 w sprawie przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu pierwszorzędowych amin aromatycznych w produkcie pn. „Łyżka kuchenna VALDINOX Mistrz w kuchni” o numerze partii: KZ/21/052, oznaczonego kodem kreskowym: 5907508180836, pochodzącego z Chin,
- 8) powiadomienie informacyjne z dnia 10.08.2023 r. (iRASFF 628016) dot. stwierdzenie obecności *Pseudomonas aeruginosa* w 5 z 5 pobranych próbek produktu pn.: NORVIL Naturalna woda mineralna, kraj pochodzenia: Polska,

- 9) powiadomienie alarmowe nr 2023.3539 w sprawie skargi konsumenta na obecność fragmentów metalu w tofu ze szpinakiem wyprodukowanym w Niemczech,
- 10) powiadomienie informacyjne w celu podjęcia działań nr 1863/2/2023 – wykrycie obecności *Listeria monocytogenes* w 5 próbkach produktu pn. Filet śledziowy w oleju oraz w 1 próbce produktu pn. Filet śledziowy po hiszpańsku – Jaro Zakład Garmażerii Mirosław Jakubowski w Niechobrzu,
- 11) do powiadomienie informacyjne nr 617398 w sprawie stwierdzenia przekroczenia NDP pestycydu linuronu w korzeniu pietruszki,
- 12) powiadomienie informacyjne w celu podjęcia działań #637669 w sprawie stwierdzenia wewnątrz opakowania produktu pn.: „Balsam Jerozolimski FORTE” suplement diety 200 ml, nr partii: 220803, najlepiej spożyć przed końcem: 082024, producent: Boni Fratres Pharmaceutical Sp. z o. o., ul. Krakowska 50 lok 4, 31-066 Kraków, butelki z płynem — na etykiecie której widnieje informacja, że jest to produkt pn.: Antinervinum (produkt nie jest suplementem diety) oznaczony nr serii: 220801,
- 13) powiadomienie informacyjne dotyczącego przekroczenia NDP sumy alkaloidów pirolizydynowych w produkcie pn. Herbatka Loyd Earl Grey 100 g, nr partii: L18102213 A, najlepiej spożyć przed: 12.2023,
- 14) powiadomienie informacyjne nr 611098 z dnia 12.05.2023 r. dot. stwierdzenia przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu sumy alkaloidów pirolizydynowych (648+7-98 pg/kg) w produkcie pn. Rumianek herbatka ziołowa Posti, wyprodukowane dla Sunny Glow Sp. z o.o, ul. Solec 81B/A-51, 00-382 Warszawa przez BELiN Poland sp. z o.o. o/Gniezno, nr partii: L010, najlepiej spożyć przed końcem 03.2025,
- 15) powiadomienie informacyjne w celu podjęcia działań nr 2023.05 (iRASFF 613267) dotyczącego sprzedaży internetowej suplementów diety zawierających nieautoryzowany składnik nowej żywności CBD,
- 16) powiadomienie informacyjne nr 2023.022 z dnia 09.03.2023 r. dot. stwierdzenia znaczących zmian organoleptycznych w produkcie pn. szarpak do maszynki, nadruk o treści S-8/SZ RE – 9108.

3.5. Działania podejmowane w ramach nadzoru nad suplementami diety.

W ostatnim czasie znacząco wzrasta spożycie suplementów diety, co przekłada się na zwiększoną działalność przedsiębiorców w zakresie ich produkcji i obrotu.

Pobrane do badania próbki nie były kwestionowane. Nie stwierdzono również nieprawidłowości podczas bieżącego nadzoru.

3.6. Działania dodatkowe podejmowane w ramach nadzoru nad produkcją i obrotem środków spożywczych.

W okresie letnim tj. od maja do września 2023 r kontrole obiektów prowadzone były w godzinach popołudniowych i w dni wolne od pracy. Nieprawidłowości stwierdzono w jednym obiekcie (niewłaściwy stan techniczno-sanitarny ścian w pomieszczeniu magazynowym i zmywalni, posadzki w pomieszczeniu magazynowym oraz drzwi łączących magazyn z częścią produkcyjną). Polecenia wydanej decyzji nakazowej zostały wykonane.

3.7. Działania podejmowane ramach ASF - Afrykańskiego Pomoru Świń

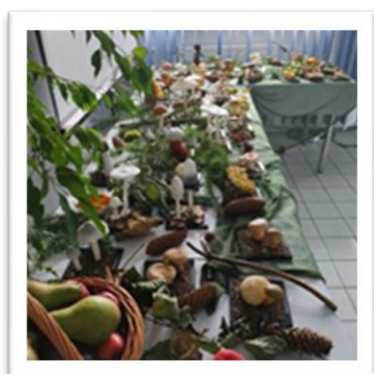
Afrykański pomór świń (African Swine Fever - ASF) znajduje się na liście chorób Międzynarodowego Urzędu ds. Zdrowia Zwierząt podlegających obowiązkowi zgłaszania i urzędowego zwalczania.

W związku z powyższym w 2023 r. w dalszym ciągu przeprowadzono kontrole w nadzorowanych obiektach, w trakcie których sprawdzano pochodzenie mięsa, w szczególności dziczyzny oraz zagospodarowanie odpadów. Nie stwierdzono w tym względzie nieprawidłowości.

3.8 . Nadzór nad obrotem grzybami i przetwórstwem grzybów

W 2023 r. tak jak w latach ubiegłych sprawowano nadzór nad obrotem grzybami w placówkach obrotu żywności oraz zakładach żywienia zbiorowego. Nie stwierdzono w tym względzie nieprawidłowości.

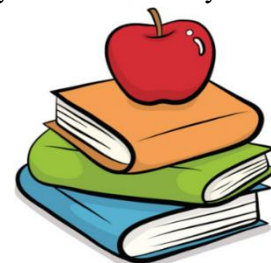
Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Brzozowie prowadzili działalność edukacyjno-szkoleniową w zakresie wiedzy na temat grzybów oraz zasad ich zbierania.

Jedną z form oświatowych była wystawa połączona z prezentacją i dystrybucją materiałów przeznaczona dla dzieci przedszkolnych, szkolnych oraz osób dorosłych i zorganizowana była przez 4 kolejne dni w świetlicy PSSE w Brzozowie.

W sezonie prowadzone były również liczne akcje edukacyjne w formie wystaw grzybowych na imprezach plenerowych na terenie nadzorowanego powiatu.

Podczas wystaw rozdano znaczną ilość ulotek na temat bezpiecznego grzybobrania. Zasady zbierania grzybów oraz wiedza na ich temat oraz związane z grzybami zagrożenia na bieżąco są przekazywane przez stronę internetową Stacji, Brzozowską Gazetę Powiatową oraz media społecznościowe.

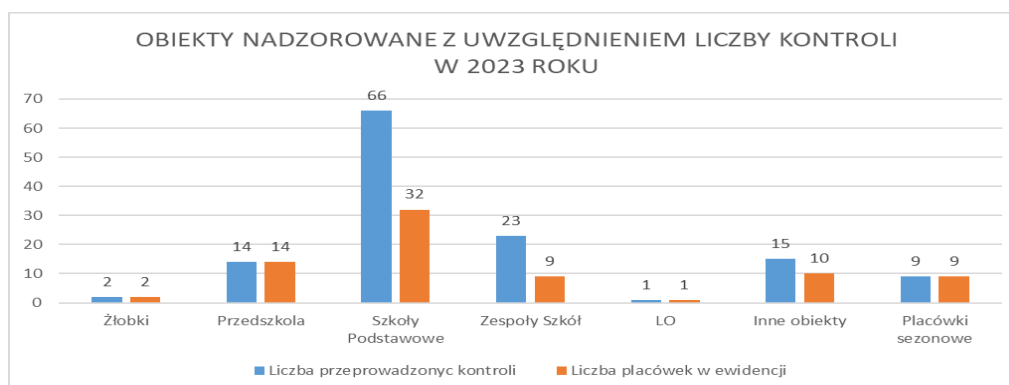
W PSSE w Brzozowie prowadzone jest poradnictwo w ocenie grzybów zebranych na własny użytek.

4. SEKCJA HIGIENY DZIECI I MŁODZIEŻY

4.1. Nadzór bieżący

W 2023 roku Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży nadzorowała 68 stałych obiektów oświatowo-wychowawczych. Od września 2023 pod nadzorem pozostało 66 w tym: 2 żłobki, 14 przedszkoli, 32 szkoły podstawowe (od września 2023 r. 30 szkół podstawowych ponieważ przestały funkcjonować 2 szkoły podstawowe: w Niewistce i w Obarzynie), 9 zespołów szkół, 1 LO, oraz inne placówki oświatowe takie jak: DPS dla dzieci, Specjalny Ośrodek Wychowawczy, 4 Świetlice Środowiskowe, 2 Warsztaty Terapii Zajęciowej, 2 Szkoły Muzyczne. Ponadto w nadzorze Sekcji znajdowało się 14 turnusów wypoczynku dzieci i młodzieży (w tym 8 letniego i 1 zimowego).

W 2023 roku w obiektach stałych i sezonowych przeprowadzono 130 kontroli, w tym: 2 w żłobkach, 14 w przedszkolach, 66 w Szkołach Podstawowych, 23 w Zespołach Szkół, 1 w LO, 1 w DPS, 2 w Specjalnym Ośrodku Wychowawczym, 8 w Świetlicach Środowiskowych, 2 w WTZ, 2 w Szkołach Muzycznych, 9 w obiektach sezonowych w ramach letniego i zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży.

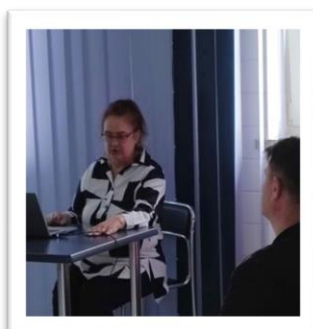
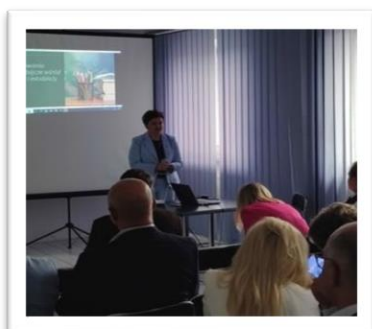

Wyk. 10. Obiekty oświatowe nadzorowane w 2023 r.

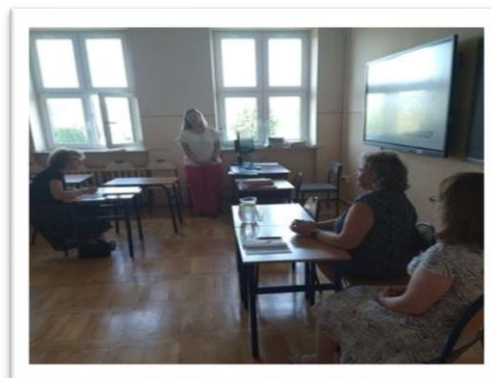
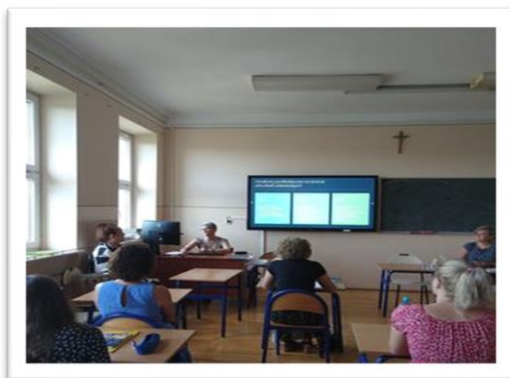
W ramach imprezy gminnej wspólnie z Sekcją Epidemiologii przygotowano stoisko informacyjno-edukacyjne połączone z pokazem i dystrybucją materiałów. Wszystkim zainteresowanym udzielano instruktaży i porad.

Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży zorganizowała wspólnie z przedstawicielem Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Brzozowie w budynku Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Brzozowie konferencję dla Dyrektorów Szkół na temat: „Zachowania samobójcze wśród dzieci i młodzieży”.

Konferencja cieszyła się ogromnym zainteresowaniem, czego wyrazem było zaproszenie przez Dyrektora Szkoły Podstawowej w Bliznem o przedstawienie powyższego tematu na Radzie Pedagogicznej w czasie wakacji.

Zredagowano także artykuł do Brzozowskiej Gazety Powiatowej „Problem wagi ciężkiej”. Na bieżąco przekazywano informacje na Facebook z prowadzonych w szkołach pomiarów wagi tornistrów.

4.2. Żłobki

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Brzozowie w 2023 r. pełnił nadzór nad 2 żłobkami (Brzozów i Dydnia). W żłobkach przeprowadzono 2 kontrole, gdzie opiekę łącznie zapewnioną miało 48 dzieci. W placówkach tych zapewniono dzieciom higieniczne warunki pobytu. Pomieszczenia utrzymane były w czystości, zabawki były dostosowane do wieku dzieci oraz posiadały wymagane certyfikaty. Pościel przechowywana we właściwy sposób, leżaki przypisane do dziecka. Sanitariaty wyposażone w niezbędne środki do utrzymania higieny osobistej. Zapewniona była odpowiednia liczba nocników odpowiadająca liczbie dzieci, których poziom rozwoju umożliwia korzystanie przez nie z nocnika. Mycie i dezynfekcja nocników, zabawek oraz wyposażenia odbywała się w sposób prawidłowy. Żłobki zapewniały pełne wyżywienie tj. śniadanie, II śniadanie, obiad dwudaniowy i podwieczorek. Posiłki te przygotowywane były we własnych kuchniach.

4.3. Przedszkola

W powiecie brzozowskim w 2023 roku pod nadzorem PPIS w Brzozowie znajdowało się 21 przedszkoli w tym przedszkola funkcjonujące samodzielnie (14) oraz wchodzące w skład zespołów szkolno-przedszkolnych oraz zespołów szkół (7). W przedszkolach przeprowadzono 21 kontroli w tym 14 w przedszkolach funkcjonujących samodzielnie i 7 w przedszkolach wchodzące w skład zespołów szkolno-przedszkolnych oraz zespołów szkół. Z opieki przedszkolnej w skontrolowanych placówkach korzystało 1863 dzieci. W trakcie kontroli stwierdzono, że warunki higieniczno-sanitarne były prawidłowe. Pościel była przechowywana we właściwy sposób, leżaki przypisane do dziecka, stoliki i krzeselka były zróżnicowane pod względem wysokości. Sanitariaty wyposażone w niezbędne środki do utrzymania higieny osobistej, zapewniona ciepła bieżąca woda. W związku z szybkim wzrostem dzieci w wieku przedszkolnym przypominano o konieczności stałego monitorowania przez wychowawców właściwego doboru tych mebelków do wzrostu dzieci. Mając na uwadze kształtowanie prawidłowych nawyków higieny jamy ustnej u dzieci zwracano także uwagę na zapewnienie prawidłowych warunków do przechowywania indywidualnych szczoteczek i kubków. Zwracano także uwagę, czy dzieci mają zapewnione bezpieczne i higieniczne warunki podczas przebywania na placach zabaw. Przypominano o konieczności utrzymywania piaskownic w należyłym stanie higieniczno-sanitarnym w celu zapobiegania zakażeniom i chorobom zakaźnym. Ponieważ najskuteczniejszą metodą utrzymania czystości piasku jest jego zasłanianie na noc oraz w okresach nieużytkowania celem niedopuszczenia do zanieczyszczenia piaskownicy przez koty, psy czy ptaki, podczas kontroli sprawdzano wywiązywanie się z tego obowiązku. Przypominano także o systematycznej wymianie piasku (na początku i w środku sezonu) oraz o dokładnym myciu rąk i twarzy przez dzieci po zabawie

w piaskownicy. We wszystkich placówkach prowadzone było żywienie dzieci. Przedszkola posiadają własne bloki żywienia, w których przygotowują posiłki.

4.4. Szkoły

Pod nadzorem PPIS do sierpnia znajdowało się 41 szkół, w tym szkoły funkcjonujące samodzielnie (32) od września (30) zlikwidowano Szkoły Podstawowe w Niewistce i Obarzymie, zespoły szkolno-przedszkolne (2) oraz zespoły szkół (7). W 2023 roku przeprowadzono 89 kontroli. Kontrole sanitarne wykazały, że w placówkach szkolnych utrzymana jest czystość i porządek. Sanitariaty wyposażone były w niezbędne środki do utrzymania higieny osobistej tj. mydło, papier toaletowy, ręczniki papierowe. W trakcie kontroli zwracano uwagę na prawidłową organizację stanowiska pracy ucznia, dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii. Przypominano także dyrektorom o systematycznym przeglądzie dostosowanych na początku roku szkolnego mebli do wzrostu dzieci także w trakcie trwania roku szkolnego. Ponieważ dzieci szybko rosną, a zwłaszcza w klasach nauczania początkowego czasami istnieje konieczność wymiany stolika i krzeselka na wyższe już po kilku miesiącach nauki. Przypominano także o konieczności wietrzenia sal lekcyjnych na każdej przerwie (szerokie otwieranie okien) oraz w zależności od warunków atmosferycznych uchylanie ich w czasie lekcji, by poprawić mikroklimat pomieszczeń. Ma to istotny wpływ na samopoczucie uczniów, ich sprawność umysłową, wydajność pracy oraz zachowanie dobrego zdrowia. Wszystkie placówki zapewniały uczniom możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych poprzez wydzielenie szafek lub miejsca na półkach w salach lekcyjnych. Dostępność do środków czystości (papier toaletowy, ręczniki jednorazowego użytku/suszarki do rąk oraz mydło w płynie) w nadzorowanych placówkach jest zadowalająca. Wszystkie placówki na terenie powiatu mają dostęp do bieżącej ciepłej wody. Wydano dwie decyzje na zapewnienie właściwego oświetlenia w szkołach (Zespół Szkół w Golcowej i Zespół Szkół w Orzechówce- decyzje wyegzekwowane), oraz na doprowadzenie powierzchni podłóg w salach lekcyjnych do należytego stanu sanitarno-technicznego (Szkoła Podstawowa Końskie – decyzja wyegzekwowana) i na wyposażenie okien w salach lekcyjnych w urządzenia eliminujące nadmierne operowanie promieni słonecznych padających na stanowiska pracy ucznia i nauczyciela (Szkoła Podstawowa Nr 1 w Brzozowie budynek przy ul. Tysiąclecia 29– decyzja wyegzekwowana). W roku sprawozdawczym dokonano także oceny realizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami w szkołach. Podczas kontroli stwierdzono, że większość szkół posiada gabinety profilaktyki zdrowotnej odpowiednio wyposażone.

W trakcie przeprowadzanych kontroli pracownicy zwracali uwagę na przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U.2023, poz. 700). Nie stwierdzono wykroczeń w tym zakresie. Na terenie placówek w widocznych miejscach umieszczone są odpowiednie oznaczenia słowne i graficzne informujące o zakazie palenia wyrobów tytoniowych na terenie placówki.

ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U.2023, poz. 700). Nie stwierdzono wykroczeń w tym zakresie. Na terenie placówek w widocznych miejscach umieszczone są odpowiednie oznaczenia słowne i graficzne informujące o zakazie palenia wyrobów tytoniowych na terenie placówki.

Na terenie powiatu brzozowskiego wraz z rozpoczęciem roku szkolnego 2023/2024 przeprowadzona została wspólnie z Sekcją Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia akcja ważenia plecaków uczniowskich w ramach kampanii „Problem wagi ciężkiej” której adresatami byli uczniowie z klas I-IV szkół podstawowych, oraz rodzice i nauczyciele.

Ponadto w każdej z klas przeprowadzono pogadankę z zakresu prawidłowego noszenia tornistra, tłumaczono dzieciom w jaki sposób powinny nosić tornister aby nie powodował on wad postawy.

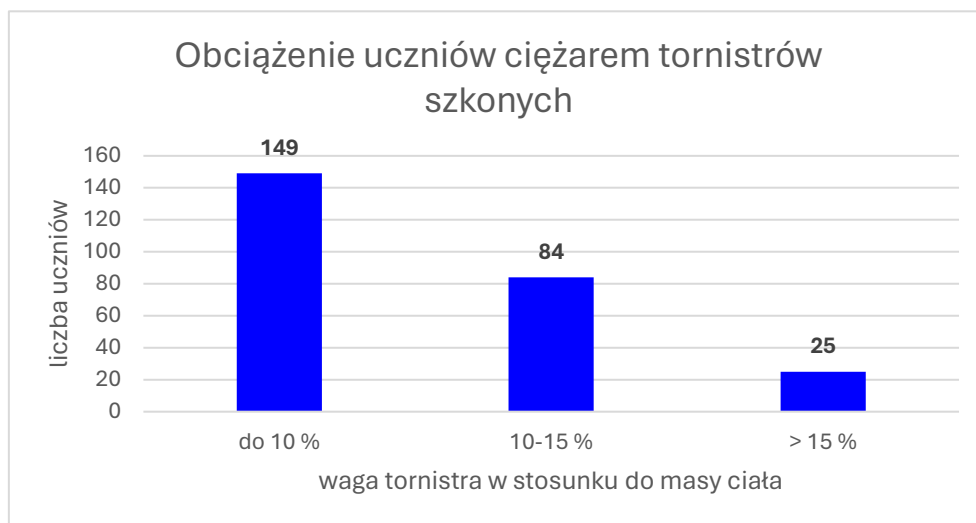

Każdy uczeń otrzymywał broszurkę „Dekalog lekkiego tornistra” Całość codziennego szkolnego ekwipunku ucznia szkoły podstawowej, jak zaleca Ministerstwo Edukacji Narodowej, nie powinna przekraczać 10 % - 15 % jego wagi.

W ramach kampanii zważono tornistry/plecaki 258 uczniów w 7 szkołach, 27 oddziałach. Przeprowadzone pomiary wykazały, że waga tornistra szkolnego u 149 uczniów mieściła się w przedziale do 10 % masy ciała ucznia, u 84 uczniów zawierała się w przedziale 10-15 % masy ciała, natomiast u 25 uczniów przekraczała 15 % masy ciała. Przyczyną zbyt ciężkich tornistrów były zbędne rzeczy (np. zabawki, gry), które dzieci noszą do szkoły

brakże brak systematyczności w przygotowywaniu zawartości plecaka zgodnie z rozkładem lekcji na dany dzień tygodnia.

Wyk. 10. Obciążenie uczniów ciężarem tornistrów

4.5. Wypoczynek letni i zimowy

Pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej sprawowali również nadzór nad zapewnieniem bezpiecznych i higienicznych warunków wypoczynku dzieci i młodzieży w okresie ferii zimowych oraz wakacji. Z dostępnych danych w elektronicznej bazie Podkarpackiego Kuratora Oświaty na terenie powiatu brzozowskiego zarejestrowanych było 9 turnusów.

Na terenie powiatu brzozowskiego w sezonie zimowym miał miejsce jeden turnus wypoczynku dzieci i młodzieży, w który uczestniczyło 7 dzieci. Turnus został skontrolowany, nieprawidłowości nie stwierdzono. Natomiast w czasie wakacji skontrolowano 8 turnusów wypoczynku dzieci i młodzieży, w których uczestniczyło 418 dzieci. W czasie trwania letniego sezonu nie stwierdzono nieprawidłowości higieniczno-sanitarnych podczas przeprowadzonych kontroli wypoczynku. Organizatorzy zapewнили uczestnikom dobre warunki pobytu, utrzymania higieny osobistej, dożywiania oraz prowadzenia zajęć rekreacyjnych. W ramach współpracy z Sekcjami Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia oraz Epidemiologii przeprowadzono 5 edukacyjnych pogadanek dotyczących prawidłowego mycia rąk, zapobiegania chorobom zakaźnym i kleszczom, oraz rozdano dzieciom kolorowanki o tematyce bezpiecznych wakacji. Ponadto w ramach współpracy przedstawiciel Sekcji Higieny Pracy prowadził pogadanki dla zebranych dzieci na temat zdrowego stylu życia, zdrowej żywności ze szczególnym uwzględnieniem szkodliwości napojów energetyzujących i nikotyny. W czasie kontroli pozostawiano ulotki i materiały edukacyjne dotyczące bezpiecznych ferii i wakacji a także dopalaczy.

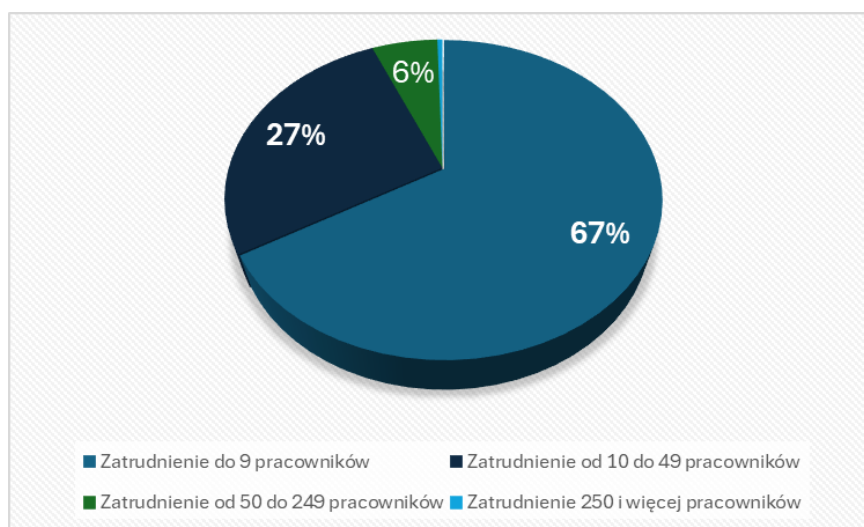
5. SEKCJA HIGIENY PRACY

5.1. ŚRODOWISKO PRACY I CHOROBY ZAWODOWE

Główne kierunki działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie prowadzonego nadzoru sanitarnego w celu poprawy warunków pracy i ochrony zdrowia pracowników przed negatywnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących na stanowiskach pracy określone były w wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego do planowania i działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej w 2023 r. Bieżący nadzór sanitarny sprawowany przez pracowników Sekcji Higieny Pracy PSSE obejmował w 2023 r. kontrole dotyczące przestrzegania przepisów z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach pracy, wprowadzania do obrotu substancji i mieszanin niebezpiecznych, w tym produktów biobójczych, detergentów i kosmetyków, a także działań profilaktycznych dotyczących głównie środków psychoaktywnych.

W 2023 roku Sekcja Higieny Pracy nadzorowała warunki pracy w 97 zakładach pracy (o 16 więcej niż w 2022 r.), zatrudniających 3484 osób.

Na terenie powiatu brzozowskiego, jak podają statystyki najczęściej jest zakładów pracy zatrudniających do 9 pracowników tzw. mikro przedsiębiorstw i tylko jeden zakład pracy zatrudniający powyżej 1000 pracowników. Dane te znajdują odzwierciedlenie w nadzorze sprawowanym przez Sekcję Higieny Pracy.

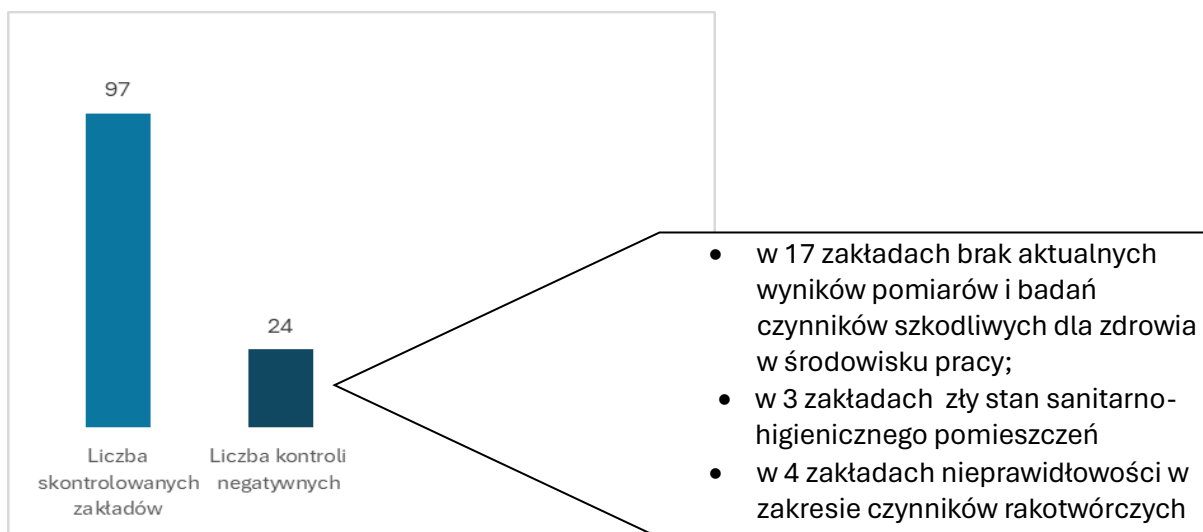
Wyk. 11. Liczba zakładów pracy w ewidencji Sekcji Higieny Pracy PSSE w Brzozowie w 2023 r. z podziałem na ilość zatrudnionych pracowników.

Największą liczbę stanowią zakłady pracy z tzw. branży drzewnej w tym produkcja wyrobów z drewna – (pkd.16), działalność usługowa związana z leśnictwem – (pkd 02) oraz produkcja mebli

(pkd- 31). W 2023 r. 25 % kontroli dotyczyło warunków pracy w zakładach branży drzewnej, dzięki czemu skontrolowano warunki pracy 890 pracowników.

W ramach prowadzonych działań inspekcyjnych przeprowadzono 132 kontrole sanitarnych. Jednym z podstawowych celów kontroli zakładów pracy była ocena warunków zdrowotnych środowiska pracy, a zwłaszcza sposobów zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy oraz ocena stanu sanitarnego uwzględniająca między innymi pomieszczenia i urządzenie stanowisk pracy, zaplecza higieniczno-sanitarne, wyposażenie pracowników w odzież roboczą i sprzęt ochrony osobistej, zaopatrzenie w środki czystości oraz organizację pierwszej pomocy.

Mimo, iż każda planowa kontrola sanitarna zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa wszczęta była dopiero po uprzednim zawiadomieniu pracodawcy, to 1/4 z nich wykazała szereg nieprawidłowości czy uchybień. *(art. 79 ust. 4 u.s.d.g. - kontrolę wszczyna się nie wcześniej niż po upływie 7 dni i nie później niż przed upływem 30 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli. Jeśli natomiast kontrola nie zostanie wszczęta w terminie 30 dni od dnia doręczenia zawiadomienia, to wtedy wszczęcie kontroli wymaga ponownego zawiadomienia)*

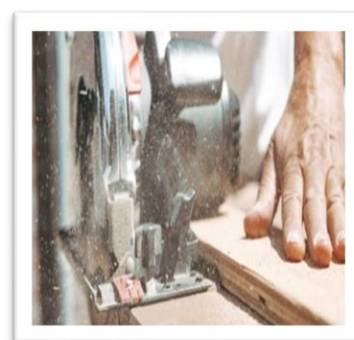
Wyk.12. Liczba zakładów, w których stwierdzono uchybienia

W związku ze stwierdzeniem naruszeń wymogów higieniczno-sanitarnych wydano ogółem 48 decyzji administracyjnych, w tym 24 decyzji obejmujących nakazy mających na celu poprawę warunków pracy.

Z analizy oceny narażenia zawodowego wynika, że w 2023 r. w 13 zakładach pracy 115 pracowników ekspozowanych było na jeden lub kilka czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy w stężeniach lub natężeniach przekraczających dopuszczalne normatywy higieniczne (co stanowi około 3,4% ogólnej liczby zatrudnionych w zakładach skontrolowanych), z czego, 109 osób pracowało w przekroczeniach hałasu, w większości dotyczyło to pracowników

zatrudnionych w zakładach zajmujących się obróbką drewna. Pracodawcy zostali zobowiązani do podjęcia działań mających na celu wyeliminowanie tego zagrożenia. Na stanowiskach pracy, na których mimo zastosowania możliwych rozwiązań technicznych i organizacyjnych poziom hałasu w dalszym ciągu przekraczał dopuszczalne normy, pracodawcy opracowali program działań technicznych i organizacyjnych, tak aby najskuteczniej zmniejszyć narażenie pracowników na hałas, wyposażyli pracowników w indywidualne ochrony słuchu, dobrane do wielkości charakteryzujących hałas i do cech indywidualnych pracowników oraz nadzorowali ich prawidłowe stosowanie, ograniczali czas ekspozycji na hałas oraz oznakowali strefy zagrożone hałasem, a także, gdy było to uzasadnione ze względu na stopień zagrożenia ograniczyli dostęp do tych stref.

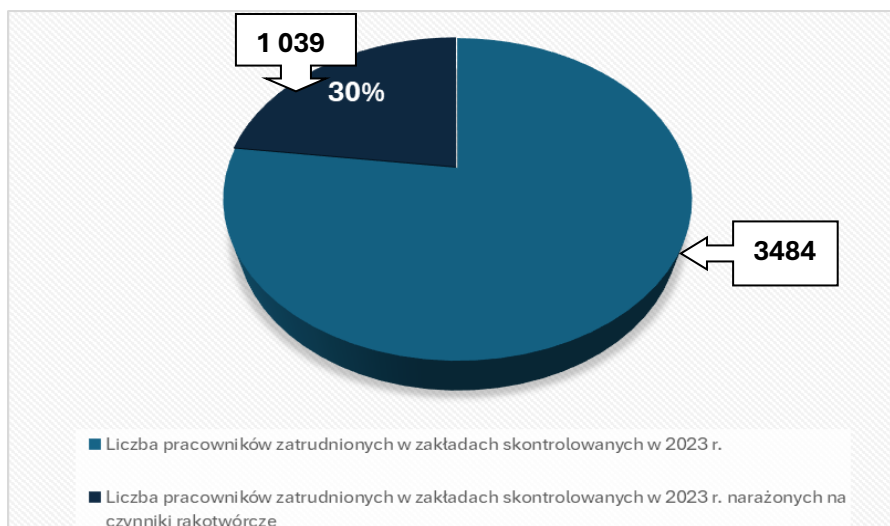
5.1.1. Czynniki rakotwórcze i mutagenne w środowisku pracy

Czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy występują w wielu branżach gospodarki.

W powiecie brzozowskim narażenie to dotyczy pracowników:

- pracujących w branży drzewnej – pył drewna,
- pracujących przy obróbce kamienia – pył respirabilny-wolna krystaliczna krzemionka,
- pracujących w służbie zdrowia - formaldehyd służący głównie do utrwalania pobranych wycinków od pacjentów oraz promieniowanie jonizujące związane z narażeniem m.in. pracowników diagnostyki obrazowej.

Wyk. 12. Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi w 2023 r.

W 2023 r przeprowadzono 30 kontroli sanitarnych w zakresie narażenia pracowników na czynniki rakotwórcze mające na celu sprawdzenie prawidłowego realizowania zadań w zakresie ochrony przed narażeniem na ww. czynniki lub procesy technologiczne, w szczególności zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy, kontrolowania narażenia poprzez przeprowadzanie badań i pomiarów tych czynników.

W branży medycznej kluczową rolę odgrywa monitorowanie i kontrola dawek promieniowania, a także stosowanie odpowiednich zabezpieczeń, takich jak osłony i ubrania ochronne.

W 2023 r. nieprawidłowości w zakresie narażenia na czynniki rakotwórcze stwierdzono jedynie w 4 zakładach pracy i dotyczyły głównie braku kontrolnych badań i pomiarów czynnika rakotwórczego oraz nie przekazania w obowiązującym terminie informacji do PPWIS dotyczącej narażenia pracowników na działanie czynników rakotwórczych.

5.1.1.1. Azbest

Włóknisto-cementowe płyty nazywane potocznie eternitem, stosowane były w Polsce w latach 60. i 70. jako pokrycie dachowe. W składzie takich falistych okładzin znajdowało się nawet 13% niebezpiecznego dla zdrowia azbestu, który z czasem zaczął uwalniać się do środowiska.

W ramach realizacji rządowego „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032” pracownicy Sekcji sprawują nadzór nad przestrzegania przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy podczas prac związanych z usuwaniem bądź zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest. Obecnie azbest w środowisku pracy występuje głównie przy pracach związanych z demontażem materiałów budowlanych zawierających azbest oraz jego utylizacją.

W roku 2023 do PSSE w Brzozowie wpłynęło 10 zawiadomień o pracach związanych z usuwaniem azbestu dotyczące odbioru z posesji prywatnych i transporcie do utylizacji materiałów zawierających azbest przez wyspecjalizowane firmy posiadające swoje siedziby poza terenem powiatu brzozowskiego.

5.1.1.2. Radon

Głównym źródłem radonu w pomieszczeniach jest podłóżę gruntowe; mniejsze ilości pochodzą z wody gruntowej i materiałów budowlanych. Radon jest gazem niewidocznym, bez zapachu i smaku oraz łatwo rozpuszczalnym w wodzie i niektórych rozpuszczalnikach organicznych. Jako gaz ma zdolność przemieszczania się,

a względnie długi okres połowicznego rozpadu (3,8 dnia) umożliwia mu wędrówkę w środowisku od miejsca powstania do powietrza atmosferycznego lub przestrzeni zamkniętych. Szczelność pomieszczeń, ich wentylacja, warunki pogodowe, a także częstość wietrzenia pomieszczeń mają wpływ na stężenie radonu. Jako składnik wdychanego powietrza, ze względu na swoje właściwości promieniotwórcze, radon może mieć wpływ na zdrowie, dlatego istotne jest monitorowanie jego stężenia w budynkach, lokalach i pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi.

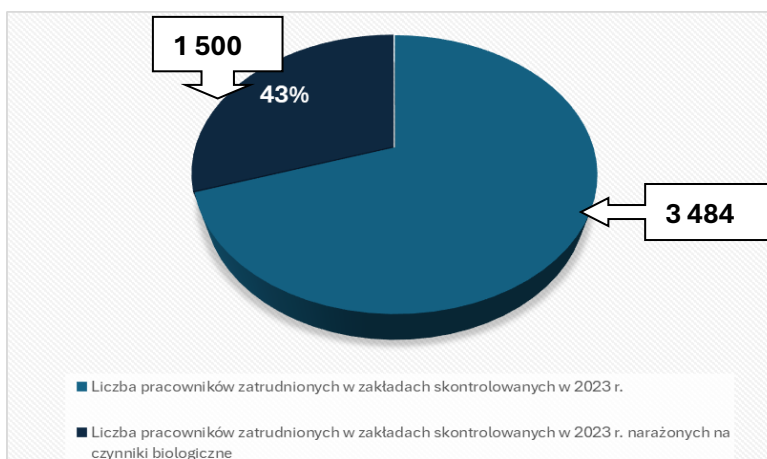
Na polecenie Głównego Inspektora Sanitarnego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Brzozowie wyznaczył 11 obiektów użyteczności publicznej (DPS, szkoły, przedszkola), w których przeprowadzone zostały pomiary średniorocznego stężenia radonu. Z przekazanej przez Głównego Inspektora Sanitarnego dokumentacji wynika, iż w jednym z przebadanych obiektów stwierdzono przekroczenie poziomu odniesienia tj. 313 Bq/ m³ i 419 Bq/ m³. Postępowanie w sprawie obniżenia narażenia na radon w przedmiotowym obiekcie z uwagi na właściwość prowadzi Podkarpacki Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny.

5.1.2. Szkodliwe czynniki biologiczne w miejscu pracy

Czynniki biologiczne stanowią zagrożenie w wielu zawodach m.in. w jednostkach służby zdrowia, w zakładach produkujących żywność, w laboratoriach diagnostycznych, w zakładach gospodarki odpadami, w rolnictwie, leśnictwie lub w innej pracy, w przypadku której wynik oceny ryzyka zawodowego wskazuje, że czynniki biologiczne mogą być obecne w środowisku pracy.

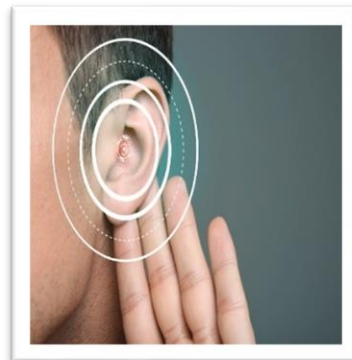
W 2023 r. Sekcja Higieny Pracy nadzorowała warunki pracy w 28 zakładach, zatrudniających 1500 osób pracujących w narażeniu na szkodliwe czynniki biologiczne należące do grupy 2 oraz 3 zagrożenia. Pracownicy Higieny Pracy przeprowadzili 33 kontrole w przedmiocie narażenia pracowników na czynniki biologiczne. Tylko w jednym zakładzie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie w wyniku czego wydano decyzję nakazującą usunięcie uchybień.

Wyk.3. Nadzór nad czynnikami biologicznymi w 2023 r.

Stan sanitarny powiatu brzozowskiego za 2023 r.

5.1.3. Choroby zawodowe

Choroby zawodowe to grupa chorób spowodowanych działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy lub sposobem wykonywania pracy.

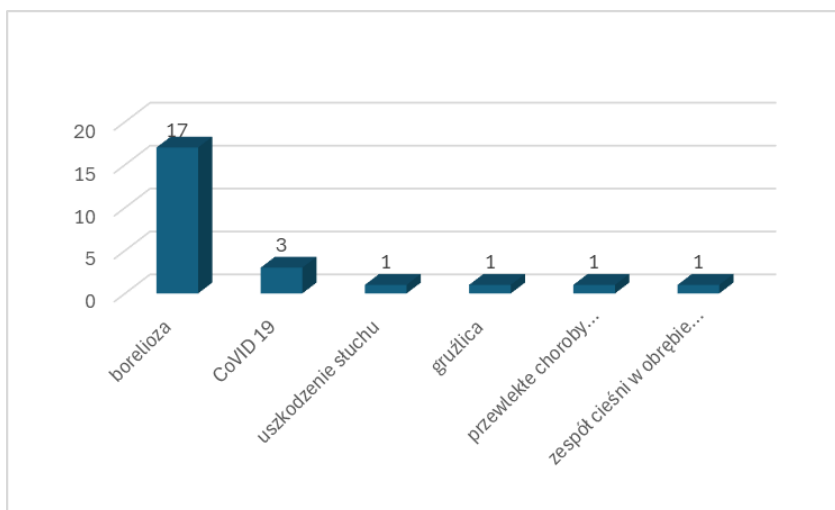
Zgodnie z art. 4 Ustawy z 30 października 2002 *o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych*, w polskim prawie za choroby zawodowe uważa się jedynie choroby określone w wykazie chorób zawodowych określonym rozporządzeniem Rady Ministrów.

W 2023 r. prowadzono łącznie 21 postępowań w sprawie chorób zawodowych zgłoszonych od 2019 r. Decyzję o stwierdzeniu choroby zawodowej lub o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej Inspektor Sanitarny wydaje na podstawie materiału dowodowego, a w szczególności danych zawartych w orzeczeniu lekarskim. Z uwagi na przewlekłość w wydawaniu takich orzeczeń przez Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy Poradnia Chorób Zawodowych w Rzeszowie nie jest możliwe załatwienie przedmiotowych spraw w ustawowym terminie.

Tabela. 2 Postępowania ws. chorób zawodowych prowadzonych w 2023 r.

Rok	Liczba zgłoszeń podejrzeń choroby zawodowej	Decyzje			Postępowania prowadzone w 2023 r.
		Stwierdzających chorobę zawodową	O braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej	Umorzenie postępowania	
2019	2	3	1	0	2
2020	2	0	0	0	1
2021	14	1	0	0	12
2022	2	1	0	1	2
2023	4	3	0	0	4
RAZEM	24	8	1	1	21

Najwięcej postępowań prowadzonych jest w związku z zgłoszeniem podejrzeń chorób zakaźnych i pasożytniczych (poz. 26 wykazu chorób zawodowych) w tym. 17 przypadków boreliozy u leśników i rolników oraz 3 przypadki COVID-19 u lekarzy.

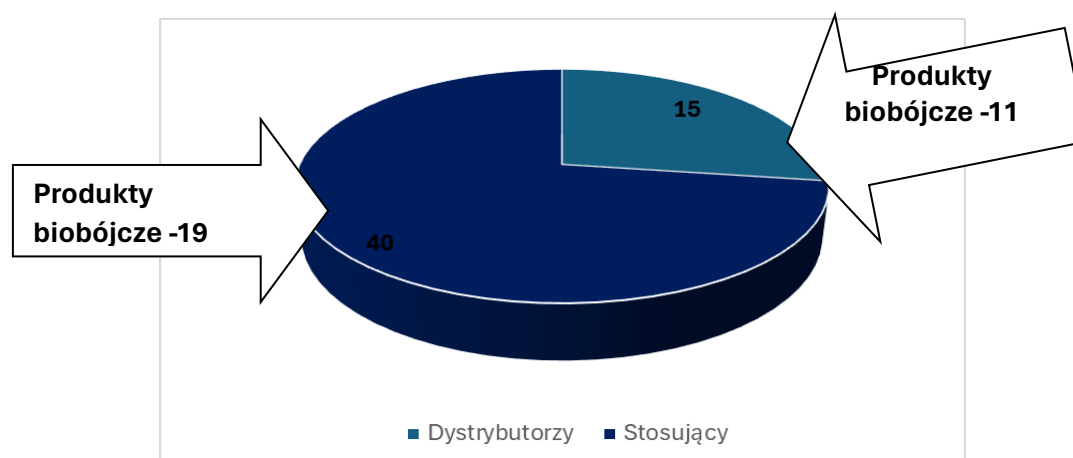

Wyk.14. Choroby zawodowe zgłoszone do PPIS w Brzozowie

5.2. NADZÓR NAD BEZPIECZEŃSTWEM STOSOWANIA I WPROWADZANIA DO OBROTU SUBSTANCJI I MIESZANIN NIEBEZPIECZNYCH

Nadzór w zakresie przestrzegania przepisów związanych z bezpieczeństwem wytwarzania, wprowadzania do obrotu substancji i mieszanin chemicznych oraz ich stosowania w miejscach pracy jest jednym z najbardziej istotnych zagadnień działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Ponieważ na terenie powiatu brzozowskiego w 2023 r. nie odnotowano działalności w zakresie wytwarzania lub importu substancji lub mieszanin chemicznych przeprowadzone kontrole dotyczyły realizacji wymogów w zakresie wprowadzania do obrotu substancji chemicznych w ich postaci własnej, jako składników mieszanin lub w wyrobach przez dystrybutorów oraz w zakresie stosowania takich produktów przez pracowników w zakładach pracy.

Wyk. 15. Kontrole przeprowadzone w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin

5.2.1. Produkty biobójcze

Produkty biobójcze stanowią substancję lub mieszaninę, składającą się z jednej lub kilku substancji czynnych, której przeznaczeniem jest niszczenie, odstraszanie, unieszkodliwianie organizmów szkodliwych, zapobieganie ich działaniu lub zwalczanie ich w jakikolwiek sposób inny niż działanie czysto fizyczne lub mechaniczne.

W 2023 r nadzór Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Brzozowie nad przestrzeganiem przepisów w zakresie prawidłowego wprowadzania do obrotu oraz stosowania produktów biobójczych w znacznej mierze skupiał się na produktach biobójczych należących do grupy produktowej 18 i 19 - działających przeciw komarom i kleszczom oraz meszkom, a także produktów przeznaczonych do dezynfekcji. Działania kontrolne ukierunkowane były w szczególności na sprawdzenie:

- posiadania oraz ważności pozwolenia na obrót produktem biobójczym,
- zgodności przeznaczenia i rodzaju produktu biobójczego z danymi figurującymi w pozwoleniu na obrót
- obecności substancji czynnej w produkcie biobójczym,
- oznakowania opakowań produktów biobójczych,
- bezpiecznego stosowania.

5.2.2. Kosmetyki

Nadzór nad przestrzeganiem przepisów w zakresie produktów kosmetycznych sprawowany jest zgodnie z obowiązującymi aktami prawnymi, tj. ustawą. o produktach kosmetycznych oraz rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) dotyczącym produktów kosmetycznych.

Na terenie powiatu brzozowskiego nie odnotowano w 2023 r. działalność w zakresie produkcji produktów kosmetycznych (wytwarzania od surowca oraz konfekcjonowania), w związku z tym kontrole przestrzegania przepisów w tym zakresie przeprowadzono u dystrybutorów (hurtownie, drogerie, sklepy i apteki).

W 2023 r. pracownicy Sekcji Higieny Pracy, na podstawie decyzji przesłanych przez Państwowego Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego weryfikowali obecność w obrocie zakwestionowanych produktów kosmetycznych, zawierających niebezpieczne dla zdrowia konsumentów substancje chemiczne np. karboksyaldehyd hydroksyizoheksylo-3-cykloheksen (HICC lub Lyral), Butylphenyl, Methylpropional (Lilial), salicylan metylu oraz metyloizotiazolinon. Przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

5.2.3. Prekursory narkotyków kategorii 2 i 3

Prekursory narkotyków to substancje i mieszaniny chemiczne, które mają szereg legalnych zastosowań w przemyśle, np.: do produkcji farmaceutyków, perfum, detergentów. Wykorzystuje się je również w laboratoriach jako odczynniki chemiczne podczas wykonywania analiz. Jednocześnie są to substancje, które mogą być wykorzystywane do nielegalnego wytwarzania środków odurzających i substancji psychotropowych, czyli narkotyków. Aby środki te mogły być dopuszczone do użytku legalnego, a jednocześnie aby nie dopuścić do ich nielegalnego wykorzystania, ich obrót oraz zużycie podlegają kontroli.

Prekursory narkotyków są podzielone na trzy kategorie, przy czym środki z kategorii pierwszej są najściślej kontrolowane, a gospodarowanie nimi wymaga wielu pozwoleń, ewidencji i procedur.

Na terenie powiatu brzozowskiego prekursory narkotyków kategorii 2 i 3 używane są legalnie w zakresie:

- analiz chemicznych i laboratoryjnych: kwas chlorowodorowy, kwas siarkowy, aceton, bezwodnik octowy, nadmanganian potasu
- uzdatniania wody i korekty pH wody: nadmanganian potasu, kwas siarkowy

Podmioty gospodarcze informują Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Brzozowie o ilościach prekursorów kategorii 2 i 3 wykorzystywanych w działalności zawodowej w danym roku.

5.2.4. Środki zastępcze

Sekcja Higieny Pracy w 2023 roku realizowała na terenie powiatu brzozowskiego zadania określone ustawą o Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych w rozumieniu ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. W omawianym okresie nie ujawniono na nadzorowanym terenie funkcjonowania stacjonarnych sklepów wprowadzających do obrotu środki zastępcze zawierających nowe substancje psychoaktywne. Policja, Prokuratura i Służba Celno - Skarbowa nie przekazywały PPIS w Brzozowie materiałów pozwalających na prowadzenie postępowań administracyjnych w kierunku stwierdzenia zakazu wytwarzania lub wprowadzania do obrotu środków zastępczych. Działania pracowników sekcji polegały również na monitorowaniu przypadków podejrzeń zatruc oraz zatruc niebezpiecznymi substancjami psychoaktywnymi w Systemie Monitorowania Informacji o Środkach Zastępczych i Nowych Substancjach Psychoaktywnych (SMIOD).

W 2023 r. w systemie SMIOD zarejestrowano 3 przypadki zatruc nielegalnymi substancjami psychoaktywnymi. Dwa z nich zgłoszone zostały przez Szpitalny Oddział Ratunkowy Szpitala

w Brzozowie i związane były z użyciem amfetaminy oraz THC. Trzeci przypadek zgłoszony został przez Instytut Medycyny Sądowej w Bydgoszczy i dotyczył zgonu w wyniku zatrucia 3 CMC.

W zakresie nadzoru nad środkami zastępczymi pracownicy sekcji prowadzili również działania edukacyjne. Prewencja w zakresie zagrożeń ze strony środków zastępczych w 2023 r. sprowadzała się m. in. do:

- wykładów skierowane do uczniów szkół podstawowych i średnich o zagrożeniach związanych z zażywaniem środków zastępczych i substancji psychoaktywnych
- wykładów skierowane do rodziców o zagrożeniach związanych z zażywaniem środków zastępczych i substancji psychoaktywnych
- oddziaływania wizualnego w PSSE Brzozów przez cały rok w postaci rolapu „STOP DOPALACZOM”
- rozdawnictwa materiałów oświatowych w palcówkach oświatowych, placówkach służby zdrowia oraz w zakładach pracy o tej tematyce.
- współpracy z gazetami lokalnymi: Gazetą Powiatową i Wiadomościami Brzozowskimi i przekazania do druku artykułu „Dopalacze- wypalacze- wakacje wolne od ryzyka”.
- Publikowania na stronie internetowej Stacji oraz za pośrednictwem Facebook informacji związanych z profilaktyką dotyczącą środków zastępczych i substancji psychoaktywnych np: Profilaktyka - zapobiegajmy problemom zanim one wystąpią, Poradnia narkotykowa on-line, Substancje psychoaktywne od a-z, Raport GIS dotyczący zatruc środkiem zastępczym lub nową substancją psychoaktywną.

6. OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA

Kierunki działań Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia przyjęte do realizacji w 2023r. wynikały z zadań Narodowego Programu Zdrowia, problemów zdrowotnych i potrzeb środowiska lokalnego. Działalność Oświaty Zdrowotnej. prowadzona była przez realizację programów ogólnopolskich, wojewódzkich i lokalnych:

”Trzymaj formę”-program adresowany był do uczniów klas VII Szkół Podstawowych w powiecie brzozowskim oraz ich rodziców. Celem programu edukacyjnego było trwałe kształtowanie prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej i ich rodzin poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety. Podjęte działania w ramach programu to różne formy oświatowo-zdrowotne ,w tym wizytacje.

”Czyste powietrze wokół nas”, ”Szkolne programy antytytoniowe tj; ”Nie pal przy mnie proszę” i „Znajdź właściwe rozwiązanie”. Programy kierowane do dzieci 5-6-letnich z przedszkoli i oddziałów przedszkolnych, uczniowie klas II i VI ze Szkół podstawowych

w powiecie brzozowskim.

Tematyka programowa dotyczy zapobiegania tytoniu palenia. Programy realizowane poprzez różne formy oświatowo-zdrowotne.

”Moje dziecko idzie do szkoły” -program realizowany w szkołach podstawowych klasach I Gminy Brzozów. Celem programu było podniesienie poziomu wiedzy rodziców dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym na temat wybranych elementów zdrowego stylu życia i ich roli w kształtowaniu prawidłowych nawyków prozdrowotny u dzieci. Realizacja programu przebiega poprzez realizację różnych form oświatowo-zdrowotnych.

”Podstępne WZW”

Adresaci programu to uczniowie ze szkół średnich w powiecie oraz ich rodzice Program ten poprzez popularyzację profilaktyki,

prezentował skuteczne metody zabezpieczania się przed zakażeniami WZW. Celem głównym programu było upowszechnienie wśród młodzieży wiedzy z zakresu profilaktyki zakażeń wirusowego zapalenia wątroby. Program realizowany poprzez różne formy oświatowo-zdrowotne w tym wizytacje.

„Znamie! Znam je?”

Adresaci programu to uczniowie 3 szkół ponadgimnazjalnych w powiecie oraz ich rodzice. Program ten

poprzez popularyzację profilaktyki, prezentuje skuteczne metody zabezpieczania się przed groźnym nowotworem skóry. Celem głównym programu było upowszechnienie wśród młodzieży wiedzy z zakresu profilaktyki czerniaka. Program realizowany poprzez realizację różnych form oświatowo-zdrowotnych w tym wizytacje.

”ARS ,czyli jak dbać o miłość”

Program adresowany był do uczniów z 2 szkół ponadgimnazjalnych na terenie powiatu, a jego celem było pogłębienie wiedzy na temat konsekwencji używania substancji psychoaktywnych m. in. alkoholu, narkotyków czy papierosów.

Program realizowany poprzez realizację różnych form oświatowo-zdrowotnych w tym również wizytacji.

”Bieg po zdrowie”

Adresaci programu: dzieci 9-10 lat i ich rodzice. Istotnym celem programu było zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów. Program ten jest źródłem rzetelnej wiedzy na temat problematyki palenia tytoniu, ukazuje korzyści wynikające z niepalenia papierosów, czyni to zjawisko mniej pożądanym i mniej akceptowalnym. Zajęcia są realizowane za pomocą zróżnicowanych metod aktywizujących. Program na terenie powiatu realizowany w szkołach podstawowych.

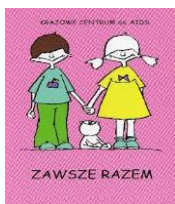

„Skąd się biorą produkty ekologiczne”

„Skąd się biorą produkty ekologiczne” to ogólnopolski program edukacyjny dla przedszkoli opracowany wspólnie z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Celem programu było zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. Program realizowany w 2 przedszkolach na terenie gminy Brzozów. Dziewczynka z Przedszkola Samorządowego Nr. 2 w Brzozowie po raz kolejny zajęła I miejsce w wojewódzkim konkursie plastycznym w ramach programu.

Programy; „Zawsze razem”, ”Zapobieganie HIV/AIDS i chorobom przenoszonym drogą płciową - Edukacja młodzieży szkolnej” to programy o tematyce zapobiegania HIV/AIDS.

Celem programu „Zawsze razem” było kształtowanie u dzieci właściwych postaw i zachowań wobec słabszych rówieśników, unikanie zachowań ryzykownych oraz podejmowanie zdrowych wyborów życiowych.

Program realizowany w 13 szkołach powiatu brzozowskiego poprzez organizację narad, organizację konkursu plastycznego, instruktaże, porady, dystrybucję materiałów, wizytacje itd.

Zapobieganie HIV/AIDS i chorobom przenoszonym drogą płciową - Edukacja młodzieży szkolnej - realizowany poprzez edukację młodzieży z 3 szkół średnich w powiecie brzozowskim na temat zapobiegania zakażeniom HIV i chorobom przenoszonym drogą płciową.

Realizacja programu poprzez; narady, konkursy, dystrybucję materiałów, porady, instruktaże, oddziaływanie wizualne, wizytacje itd.

”Wybierz Życie-Pierwszy Krok”

**WYBIERZ
ŻYCIE**

Adresaci programu to uczniowie z 3 szkół średnich w powiecie oraz ich rodzice. Program edukacyjny obejmujący tematykę profilaktyki raka szyjki macicy. Stwarza świadomość zagrożenia rakiem szyjki macicy i innych chorób wywołanych zakażeniem wirusem HPV u młodych ludzi. Kształtuje świadomość na temat czynników zwiększających ryzyko wystąpienia raka szyjki macicy. Program realizowany poprzez narady, porady, instruktaże, oddziaływanie wizualne, wizytacje, umieszczenie informacji na stronie Stacji, itd.

”Różowa wstążeczka”

Program, którego celem było zwiększenie świadomości wśród uczniów 3 szkół średnich na temat zapobiegania nowotworowi raka piersi. W ramach programu prowadzono wykłady, organizowano narady, szkolenie, happening, udzielano instruktaży, porady, prowadzono dystrybucję materiałów, wizytacje itd.

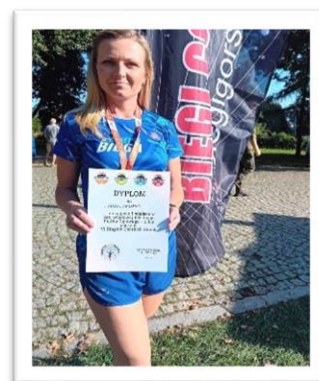
”Program edukacji zdrowotnej dla pacjentów z nadciśnieniem tętniczym

Do programu edukacyjnego zostali włączeni pacjenci z rozpoznaniem nadciśnieniem tętniczym, niezależnie od czasu od rozpoznania, wdrożonego postępowania (leczenie farmakologiczne lub niefarmakologiczne), stopnia nadciśnienia oraz skuteczności kontroli oraz pacjenci z nieuregulowanym

nadciśnieniem mimo leczenia farmakologicznego i ich rodziny, należący do NZOZ w Nozdrzcu. Program realizowany poprzez naradę, pokazy, instruktaże, porady, dystrybucję materiałów itd.

W roku 2023r. Sekcja OZ i PZ poprzez; oddziaływanie wizualne i dystrybucję materiałów, umieszczanie informacji na stronie Stacji i Facebooku, przekazywanie w informacji do prasy, udzielanie porad i instruktaży, organizowanie stoisk informacyjno-edukacyjnych i imprez oświatowo-zdrowotnych włączała się w akcje i kampanie Oświaty Zdrowotnej tj:”Bezpieczne ferie”, ”Zapobieganie HIV/AIDS”, ”Zapobieganie wszawicy”, ”Światowy Dzień Zdrowia”, ”Zapobieganie gruźlicy”, ”Zapobieganie odrze”, „Europejski Tydzień Testowania”, ”Zapobieganie KZM”, ”Pięć kroków bezpiecznej żywności”, ”Światowy Dzień Wzroku” ”Europejski Tydzień Szczepień”, ”Światowy Dzień Higieny Rąk”, „Międzynarodowy Dzień Pamięci o Zmarłych na AIDS”, ”STOP dopalaczom”, ”Mój Walenty jest the best idzie ze mną zrobić test”, „Europejski Dzień Walki z Czerniakiem”, ”Światowy Dzień bez Tytoniu”, ”Międzynarodowy Miesiąc Świadomości Męskich Nowotworów”, ”Światowy Tydzień Wiedzy o Antybiotykach”, ”Zapobieganie HCV”, „Rzuć palenie razem z nami” ,#Sanepid biega

”Światowy Dzień Nadciśnienia Tętniczego”, ”Zapobieganie grypie”, ”Europejski Dzień Walki z otyłością”, ”Tydzień Promocji Karmienia Piersią”, ”Dni walki z gruźlicą”, „Światowy Dzień Transplantacji”, ”Październik Miesiącem Zapobiegania Nowotworom”, ”Światowy Dzień Onkologii”

„Zapobieganie cukrzycy”, „Problem Wagi Ciężkiej” ,„Wybieraj Bezpieczną żywność”,

„Zapobieganie zatruciom grzybami”, „Zapobieganie wściekliznie”

„Szczepienia...”, „Zapobieganie legionelli”, „Kampania EFSA”,

„Światowy Dzień Wody”, „Światowy Dzień Mycia Rąk”, „Bezpieczne wakacje”, „ itd..

Tematyka w/wym. programów i akcji dotyczyła: zapobiegania chorobom zakaźnym, szczepień ochronnych, chorób nowotworowych, tematyki antytytoniowej, uzależnień, chorób serca-zapobiegania nadciśnieniu tętniczemu, zapobieganie HIV/AIDS ,zapobiegania dopalaczom, higieny osobistej, racjonalnego odżywiania, zapobiegania WZW, zdrowego stylu życia itd.

W ramach w/w realizowanych programów i wszystkich akcji i kampanii podjęte działania prowadzone były przez organizowanie min.; konkursów, szkoleń, konferencji, happeningów,

narad, porad, wystaw-oddziaływania wizualnego, stoisk informacyjno-edukacyjnych, instruktaży, dystrybucji materiałów oraz imprez oświatowo - zdrowotnych dla dzieci w systemie szkolnym i przedszkolnym, nauczycieli i wychowawców, rodziców, pacjentów, pracowników placówek służby zdrowia, zakładów pracy i instytucji.

W ramach realizacji przedsięwzięć programowych i nieprogramowych współpracowano

ze Starostwem Powiatowym, samorządami lokalnymi, służbą zdrowia, placówkami oświatowo –wychowawczymi, Policją, GOK i Bibliotekami Publicznymi w powiecie, WSSE w Rzeszowie, prywatnymi instytucjami –sponsorami i mediami; Brzozowską Gazetą Powiatową. W ramach realizacji programów oświatowo-zdrowotnych przeprowadzono 85 wizytacji działalności oświatowo-zdrowotnej i promocji zdrowia w powiecie brzozowskim.

7. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny.

W ramach sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego dokonywano analizy projektowanych działań planistycznych, inwestycyjnych i systemowo-organizacyjnych odnoszących się do obszarów powiatu, rozwiązań techniczno-budowlanych obiektów i infrastruktury pod kątem wpływu ww. przedsięwzięć na zdrowie i życie ludzi.

W 2023 roku w ramach strategicznej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko:

- uzgodniono zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla trzech Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego,
- zaopiniowano pozytywnie jeden projekt Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego.

W ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowiska w 2023 roku:

- wydano 10 opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. W 9 opiniach uznano za zbędne przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko. Dotyczyło to przedsięwzięć polegających na budowie farm fotowoltaicznych, kanalizacji sanitarnych, transportu i odwadniania ustabilizowanych osadów ściekowych, budowie hali produkcyjno – magazynowej wraz z niezbędną infrastrukturą, przebudowie mostu i rozbudowie drogi wojewódzkiej. W jednym przypadku nałożono obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. Przedsięwzięcie polegało na budowie farmy wiatrowej.

W jednym przypadku wydano pismo o pozostawieniu wniosku bez rozpatrzenia.

W 2023 roku uczestniczono w dopuszczeniu do użytkowania 10 obiektów budowlanych w trybie art. 56 ustawy Prawo budowlane. Jednymi z większych obiektów przekazanych do użytkowania były: budynek handlowo – usługowy (punkt apteczny z przychodnią POZ), kompleks składający się z budynku gastronomicznego, budynku toalet, sceny plenerowej w Parku Jordanowskim, przebudowany budynek warsztatów szkolnych wraz ze zmienionym sposobem użytkowania na budynek dydaktyczny, hala magazynowo – produkcyjna.

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono 31 oględzin obiektów, związanych z odbiorami poza procedurą art. 56 ustawy Prawo budowlane, a także z oględzinami wstępnymi lokali przed

dokonaniem ich adaptacji. Oględziny dotyczyły min. lokali gastronomicznych, zakładów fryzjerskich, kosmetycznych, pomieszczeń podmiotu leczniczego.

Na podstawie przeprowadzonych oględzin wydano 6 opinii wstępnych dla pomieszczeń proponowanych na zakłady fryzjerskie i kosmetyczne, 1 opinię dla punktu aptecznego oraz zaświadczenie o spełnieniu wymagań sanitarnych dla pomieszczenia magazynowego, znajdującego się w budynku produkcyjnym.

W okresie sprawozdawczym uzgodniono 64 projekty decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz 11 projektów decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

W 2023 r. zaopiniowano pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dokumentację projektową dotyczącą rozbudowy istniejącej oczyszczalni ścieków komunalnych.

W okresie sprawozdawczym wydano 32 decyzje opłatowe.

W roku 2023 zwiększyła się liczba zajmowanych stanowisk, w związku ze zmianą ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Stanowiska Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego zajmowane były wyłącznie na wniosek zainteresowanych podmiotów lub w związku z wystąpieniami organów prowadzących postępowanie główne i dotyczyły planowanych inwestycji lub zagospodarowania terenu.

8. ODDZIAŁ LABORATORYJNY

Oddział Laboratoryjny Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Brzozowie posiada wdrożony i funkcjonujący system zarządzania, akredytowany przez Polskie Centrum Akredytacji w oparciu o normę PN-EN ISO/IEC 17025 - Ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i wzorcujących – Certyfikat Akredytacji nr AB 755 (uprawniający do wykonywania akredytowanych parametrów w zakresie badań: wody, wody do spożycia przez ludzi, wody na pływalniach, środowiska pracy oraz diagnostyki medycznej).

W wyniku przeprowadzonej oceny Polskiego Centrum Akredytacji w dniach 17.03.2023r. oraz 20.03.2023r., potwierdzono kompetencje Laboratorium w zakresie posiadanej akredytacji.

Badania wykonane w 2023 r. przez Oddział Laboratoryjny PSSE w Brzozowie

- Badania wody.

Woda zdatna do spożycia, spełnia wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 07.12.2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Woda na pływalni powinna być bezpieczna dla zdrowia ludzkiego i nie powodować zagrożeń zdrowotnych, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach.

W 2023 r. przebadano **608** obiektów wodnych (wodociągi, studnie przydomowe, baseny) w których wykonano **1028** badań: fizycznych, chemicznych i mikrobiologicznych.

Najczęstsze przekroczenia wartości parametrycznych to: bakterie grupy coli, Escherichia coli, żelazo, mangan, jon amonu, mętność, stwierdzone w próbkach wody ze studni przydomowych. Badania kwestionowane stanowią ok. **40 %** wszystkich wykonanych badań.

- Badania środowiska pracy.

Wykaz normatywów higienicznych w środowisku pracy określa rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 czerwca 2018 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy.

W 2023 r. wykonano **513** badania (hałasu, drgań, oświetlenia oraz zapylenia) w **50** zakładach pracy. Przekroczenia wielkości normatywnych stwierdzono w **12** badaniach.

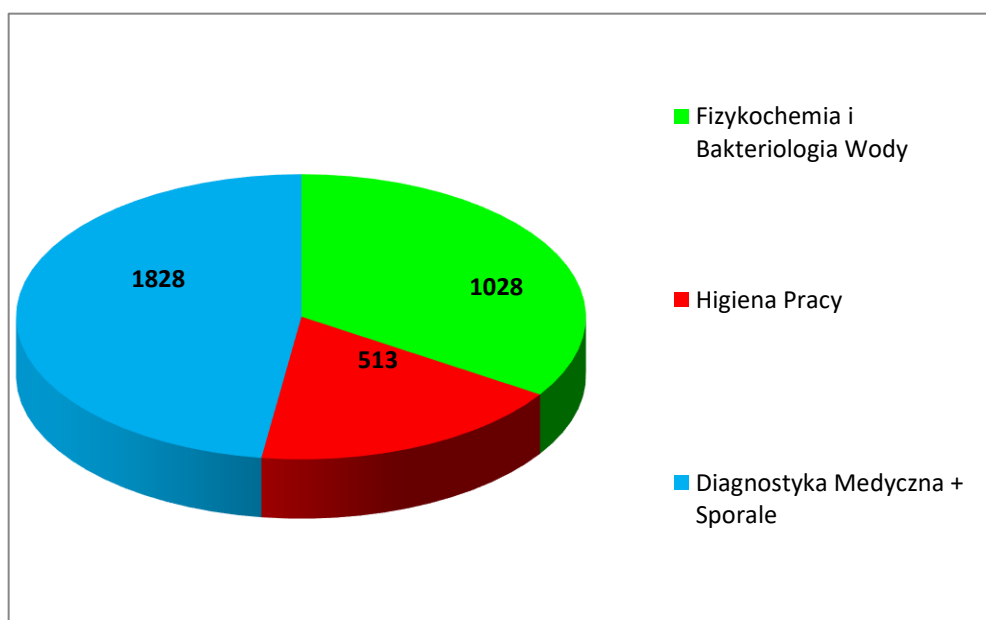
- Badania z obszaru diagnostyki medycznej.

Badania sanitarno-epidemiologiczne podlegają szczegółowym regulacjom prawnym o których mowa w ustawie z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi.

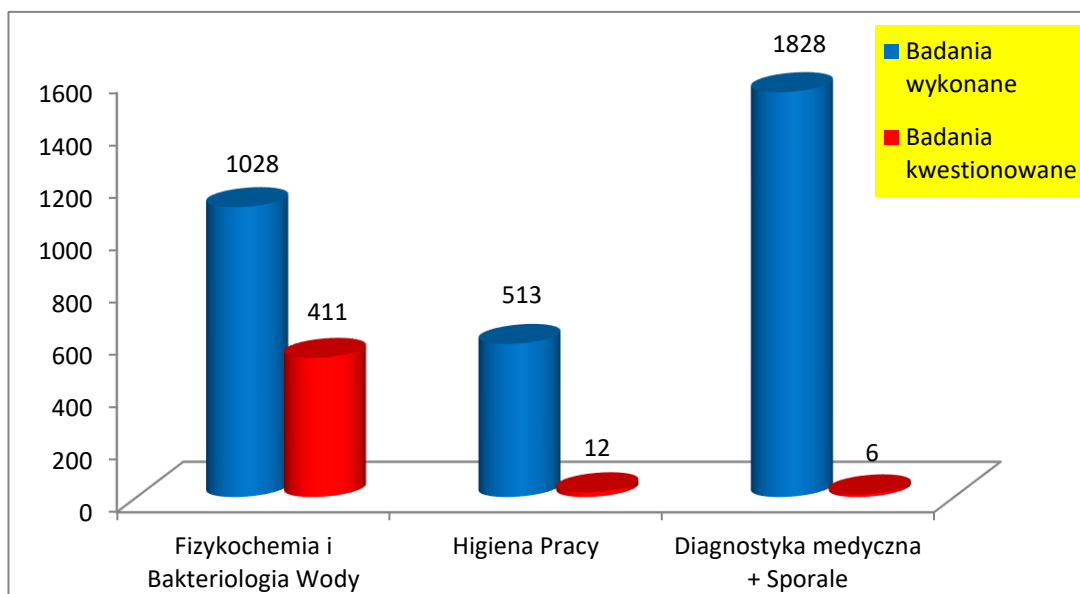
W 2023 r. przebadano **547** osób w kierunku chorobotwórczych pałeczek jelitowych z rodzaju Salmonella i Shigella, u których wykonano **1633** badania (w tym 6 badań z wynikiem dodatnim u **6** osób) oraz **195** badań biologicznych wskaźników kontroli skuteczności procesów sterylizacji – sporeli.

Tabela 3. Zestawienie ilości wykonanych badań 2023 r..

Zestawienie ilości wykonanych badań									
Fizykochemia i Bakteriologia Wody			Higiena Pracy			Diagnostyka medyczna			
Ilość przebadanych obiektów wodnych (wodociągi, studnie przydomowe, baseny)	Liczba wykonanych badań	Badania kwestionowane	Ilość zakładów pracy	Liczba wykonanych badań	Badania kwestionowane	Liczba sporali	Ilość przebadanych osób	Liczba wykonanych badań	Badania z wynikiem dodatnim
608	1028	40 %	50	513	2 %	195	547	1633	1 %

Wyk. 16. Zestawienie ilości wykonanych badań w 2023 r. na podstawie danych z tabeli nr 1.

Wyk. 17. Zestawienie ilości wykonanych badań w 2023 r. z uwzględnieniem przekroczeń wartości normatywnych/wyników dodatnich z obszaru diagnostyki medycznej.

9. KADRY I FINANSE

9.1. Struktura zatrudnienia w PSSE w Brzozowie w 2023 r.

Tabela 4. Zatrudnienie w 2023 r.

Oddział/Sekcja	Liczba zatrudnionych pracowników	Pracownicy z wyższym wykształceniem/stanowiska	Pracownicy mający ukończone specjalizacje lub studia podyplomowe	Pracownicy ze średnim wykształceniem lub zawodowym
PPIS, Dyrektor PSSE	1	1	1	0
Z-ca PPIS/Kierownik sekcji Higieny Pracy	1	1	1	0
Sekcja Epidemiologii	3	kierownik -1, starszy asystent - 2	3	0
Sekcja Higieny Komunalnej	2	kierownik - 1, młodszy asystent -1	2	0
Sekcja Higieny Pracy	1	młodszy asystent - 1	1	0
Sekcja Higieny Żywności i Żywnienia	4	Kierownik - 1, asystent - 2, starszy asystent -1	4	0
Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży	2	kierownik -1, starszy asystent - 1	2	0
Sekcja Sanitarnego Nadzoru Zapobiegawczego	1	asystent -1	1	0
Sekcja Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia	1	kierownik -1 ,	1	0

Oddział Laboratoryjny	9	Kierownik - 1, starszy asystent -5, młodszy asystent – 1 asystent -1, stażysta - 1	9	0
Oddział Administracyjno-Kadrowy	5	Kierownik - 1, specjalista – 2	1	pracownik obsługi-1, sprzątaczką - 1,
Główny Księgowy	1	1	1	0
Stanowisko Pracy do spraw Finansowo-Księgowych	1	1	1	0
Stanowisko Pracy do spraw Statystyki Medycznej	1	1	1	0
Starsza sekretarka medyczna	1	0	0	1
Dezynfektor - kierowca	1	0	0	1
Informatyk	1	0	0	1
Stanowisko Pracy do spraw Obsługi Prawnej/Radca prawny	2	2	2	0
Suma	38	33	31	5

9.2. Budżet

W 2023 r. PSSE w Brzozowie dysponowała budżetem w kwocie 7 474 931,80 zł. Dodatkowo PSSE w Brzozowie dysponowała pozabudżetowymi środkami z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, z przeznaczeniem na finansowanie dodatkowego wynagrodzenia rocznego z tytułu nadgodzin oraz dodatku specjalnego za czynności związane z zapobieganiem i zwalczaniem chorób zakaźnych wypłaconych w 2022 r. w wysokości 10 764,18 zł.

W 2023 r. PSSE w Brzozowie realizowała 2 projekty z budżetu środków europejskich. W ramach projektu pn. „Wzmocnienie infrastruktury powiatowych stacji sanitarno-epidemiologicznych w celu zwiększenia efektywności ich działania” ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, PSSE w Brzozowie zrealizowała 3 zadania:

- Zadanie nr 1: Prace remontowe i zadania budowane w powiatowych stacjach sanitarno-epidemiologicznych, obejmujące wymianę oświetlenia w pomieszczeniach biurowych PSSE w Brzozowie na łączną kwotę 116 464,12 zł oraz instalację paneli fotowoltaicznych w kwocie 93 560,00 zł.

- Zadanie nr 2: Zakup sprzętu i wyposażenia laboratoryjnego w łącznej kwocie 913 305,75 zł.

- Zadanie nr 3: Pozostałe zakupy, w tym zakup sprzętu informatycznego i oprogramowania, wyposażenia administracyjno-biurowego, obejmujące zakup sprzętu informatycznego na łączną kwotę

127 920,00 zł oraz zakup wyposażenia administracyjno-biurowego i socjalno-bytowego w kwocie 67 542,00 zł.

W ramach projektu pn. „Wzmocnienie nadzoru sanitarno-epidemiologicznego Polski” ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój

2014-2020, PSSE w Brzozowie zrealizowała zadanie polegające na zatrudnieniu osoby, która przybyła do Polski w związku z działaniami wojennymi w Ukrainie. Na realizację ww. zadania PSSE w Brzozowie przeznaczyła kwotę 31 509,51 zł.